

ԱՌԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՍՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ԴԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛ԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՀԻԼՏ 49,

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՆՈՅՆՄԻԵՐ 4, 1905.

Ն° 44

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՅԱԶ

Հ. Ք. ԿՐԻՆ

ՄԻԻՆԼԼԻՑ

Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ՇԷՐԱ՛ԻԹ Ի ԻՇԹԻՐԱ ՎԷ ՍՍ՛ԻՐԷ

ՍԻՆՏԱԲԵՐ հեր հաօթա ձիւմ'ա երթեսի կիւնիւ նեշր օլունուր : Մեմալիք ի Շահանե իջիւն սենե-
լիյի պեր վեհն ի փեշիւն մեհիտիյե 20 դրշ. հիսապըլի 30 դրշ., վե մեմալիք ի հեհեպիյե իջիւն
1½ տօլար եախօտ 6 շիլիւն եախօտ 7½ ֆրանգ, վե այլըգ Աւետաբերին սենեվի ֆիյ'աթը հեր եհր իջիւն
6 դրշ. տըր : Պիր նուսիսեսի 30 փարա օլուպ, փօսրա իւհրեքի բարաօըմըգա 'ա'իտ տիր : Ղազե-
թայա տերճ օլունմազ իւզրե մուհարբերաթ վե ապօնե էազըլմազ վե փօսթայա 'ա'իտ մեվատս
իջիւն մեքթուպ վե ազյե իսթանպօլտա Ամերիգան խանընտա Տր. Հ. Ս. Պարնըմ նամընա կեօն-
տերիլմեյի տիր :

Ա. Յ. ՊՈՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՛ԱՍԸ

ՅԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ԵՕԳՈՒՇՈՒ

ԱՌԵՏԱՐԵՐ

ՈՒՍՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ՊԵՏԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱՄԻՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՈՐ

ՃԻԼՏ 49.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4, 1905.

Ն: 44

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԻՅԱԶ Զ. Գ. ԿՐԻՆ

ՄԻՒԷԼԼԻՑ Զ. Ս. ՊԱՐՆԱՍ

ՄԵՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԷ

ՄԵՐԵՏԵՐԻ ԷՎՐՈՓԱՏԱ ՊԻՐ ԹԱՄԻՐ 801. — ԲԵՇԱՐԵԹԻՆ ԱՆՏԱՆ ՕԼԱՆ 'ԱԼԱԳԱՍՔ 804. — ՋԵՆԿԻՆ ՊԻՐ ՍԷՆ-
'ԱԹԵՆԱՐԸՆ ՄԻԼԱՏԱՊԱՐ 806. — ՉՕԳ ԵԷՄԷ ՖԷ ԹԵՐԱՅԷՆՄԷ 808. — ՓՕՍԹԱՅԱՐ 808. — ՎԻԼՃԱԿԻՆ ՄԱԽՂԵՆԼԷ-
ՐԻ 810. — ԵԷՆԻ ՏՕՂԱԶ 811. — ԲՈԼՏԱՆԻ ՀԱՅԱԹԸՆ ՏԵՐԵՃԵԼԵՐԻ 813. — ՔԻԼԵՆԵԼԵՐԻՄԻՂԱԷ ԳԱՄԵՆԼԱՐԸՆԹԵՎՅԵՐ Ի ՊԵ-
ՆԱՐԵԹ ԻՋԻՆԱԷ ՄԵՆՈՒԼԻԵԹԼԵՐԻ 814. — ԻՆԿԻԼԵԹԵՐԱՏԱ ՔԻԼԵՆ ԳՆԿԵՐԵՍԻ 815. — ՎԷՐ. ՍԱՐԳԻՍ ՊԻԼԵՂԻՔԸՆԱՆ 816.
— ՖԱՄԻԼԻԱ 'ԻՊԱՏԵԹԻ (ՀԱԳԳԸՆԱՄ ՍԻԼ՝ԱՅԷՐ. 817. — ՄԻԼԹԵՆԷՎԻՐ՝ ՄԱՂԻԼՄԱԹ 817. — ԷՐՈՒՆԻ ՂԱԶԷԹԱ-
ԼԱՐԸ 818. — ՊԱՂԳԱԼԱՐԸՆ ԽԱԹԸՐ ԻՋԻՆԱՆ 'ԻՐԵԼԵԹԱԷՆ ՍԱԳԸՆՄԱԳ. 819. — ԻՆՆԱՆ 820. — ՇՈՒՆԱԿԱԹ Ը ՍԷՅԱԿԵՆ 821.
— ՍԱՐԵԱՓԻՅԷ 822.

ՄԵՐԲԵՋԻ ԷՎՐՈՓԱՏԱ ՊԻՐ ԹԱՄԻՐ

[ՊԵՏԱ Ի ՄԱԽԱՏՈՒՆԱ]

5.

Օգոստ. 24Է միւսաւորժ փէնճչէնպիճ կիւնիւ
Օպերհոֆէնտէն Նիւլաթէլ կիտիպ, օրատա իքի
կէճէ կէչիրտիք, Նիւլաթէլ էյալէթի, (քի մէր-
քէգի հիւքիւմէթի Նիւլաթէլ չէհրի տիր), մու-
գատտէմլէրտէ՝ Փրուսիայա 'ա'իտ օլուպ, Հէլվէ-
թիա մէմալիքի միւթթէֆիգէսի իլէ պիրլէչէն
էն սօն էյալէթլէրտէն պիրիսի իտի. Պու էյալէ-
թին 114,000 օէքէնէսի օլուպ, Էէտիտէ ալթըր
Փրօթէսթան տըր, վէ սնտէ գուլլանըլան լիսան
Ֆրանսըզնա տըր, Նիւլաթէլ կէօլիւ 25 միլ ու-
զուլըզընտա վէ 4-6 միլ էնիստէ օլուպ, պէօյիւք-
իւք ճիհէթիլէ Հէլվէթիատա իւչիւնճիւ կէօլ
տիր. Նիւլաթէլ չէհրի կէօլ իլէ ժուրա տաղարը
արաւընտա կիւզէլ պիր մէվգը՝տէ քեա՝ին տիր.
Պիգ անլէրին նազարէթին ճէլիլ թէսմիլէ էթմէք-
տէն իօն կիւզէլ թէսմիլէ էտէրիգ, գիրա ժու-
րա տաղարընն հիւ պիր գիրվէսի 5,000 այագ
Էիւքօէքիլէ Էէթիլմէտիլինտէն, չէհրտէն Էէվմի
միւֆարազաթըմըզըն օազահընտա գար իլէ մէս-
թուր ճէլիլ թէփէլէրինի կէօրաիւլիւմիւզ Ալի տաղ-
արընա նիւպէթէն ալլագ տաղար տըրլար, Պիգ

օրատա էն էվվէլ կէօլիւն պօյուլնճա 1½ միլ իմթի-
տաւ էտէն բըլթըմ իւզէրինտէ կէզիպ տօլաշտըգ-
տան սօնրա, չէհրին մէրքէզինէ տէօնտիւք, վէ
կէօրաիւլիւմիւզ շայան ը թէմաշա նէօնէլէրտէն
պիրիսի չէհրի մէքքիւր էհալիսինտէն լօլան Տէ-
վիտ Փըրէնին թուլն հէյքէլի իտի. Միւմալիլէյ
մէմալիքի էճնէպիլէտէ պէօյիւք սէրվէթ ճէմ՝ էթ-
տիքտէն սօնրա, զէման ը վէֆաթը օլան 1786տա
օլ չէհրտէ մէքթէպլէրէ վէ ումուր ը խայրիլէյ
օարֆ էտիլմէք իւզրէ, 4½ միլսօն Փրանգ թէրք ու
հիպա էյլէմիլ տիր. Մէքքիւր հէյքէլին գուրպիլնտէ
պիր քիւթիւպիտանէ ի 'ումուլի պիր տէ թա-
րիլի թապի՝ ի միւզէօնի հալի օլան պիր գու-
լէճ վար տըր. Թարիլի թապի՝ միւզէօն Լուի
Ակաօիգ թարաֆընտան թէ՝օիս էտիլմիլ տիր. Միւ-
մալիլէյ կէչէն 'աօրըն էն մէհիւր թապի՝իլուլն-
տան պիրիսի օլուպ, մու՝ախիարէն Մ. Ամէրիգա-
յա կիտիպ, Հարվըրտ Տարիւլֆիւնուլն փրօֆէ-
սօրլարը օիլքինէ տախիլ օլմուշ տըր, Շէհրին պիր
թէփէսի իւզէրինտէ էսքիտէն գալմա պիր շաթօ
վար տըր քի անըն պիր գըմը տիվարընա ասը-

լանն պիր ի՛լանտան անլալըտըղընա կէօրէ, պուռն-տան 700 տէնէ եվկէլ ետիրըմըլ տըր: Ելեկվմ պուռնաթօ հիւքիւմէթ գօնաղը մաղամընտա գուլլա-նըլմագտա տըր: Շաթօնըն գուրպինտէ շէհրին Գօ-լէն քիլիսէօի նամըլլէ մա՛րաֆ պէօյիւք քիլիսէօի քեա՛ին, վէ անըն էօն թարաֆընտա Կալվինին բէֆիգլէրինտէն պիրիսի պուռնուռն միւսլին ծարէլին հէյքէլի մէրքիւք օլուպ, 1565տէ Նիւշաթէլ քիլիսէօի չօպանը իքէն վէֆաթ էթմիլ տիր: Միւմաիլէյի մէզքիւր հէյքէլտէ պալընըն իւթիւնտէ աչըգ թուրքուլան պիր Գ. Մուգ-օլտըղը հայտէ վա՛ղ էթմէքտէ կիպի կէօթէրիւմիլ տիր: Ճարէլ զայէթ ճէտուր պիր զաթ օլուպ, անըն ճէտարէթի պա՛ղէն փերվասըղըգ տէրէճէօի-նէ վարմըլ տըր: Միւմաիլէյի պիր իլմի իլահի-յաթ ՛ալիմի արֆէթիլլէ Կալվինէ հիշ պիր վէճիլ տէնկ կէլէմէլ իտիյաէ տէ, իտահ օլուսմուշ քիլի-սէնին էմր ի թէ՛օիսինտէ պէօյիւք վէ միւֆիտ իշ կէօրմիւշ տիր: Իւմիտ էտէրիլ քի կէլէճէք հաֆ-թա Նիւշաթէլ էնալիսինտէն օլան տիկէր պիր զաթտան պահօ էտէճէյիլ: Միւմաիլէյի քէնտի գէմանըմըգա մէնսուպ պիր զաթ օլուպ, պիր իլմի իլահիյաթ ՛ալիմի արֆէթիլլէ հա՛իլ օլտըղը թէ՛միր ու նուֆուգը զայէթ պէօյիւք վէ մուֆիտ օլմուշ տըր: Իւգէրինտէ քիլիսէնին միւ՛էսսէս պուլուռնա տըղը թէփէտէն շէհրի փէք կիւգէլ սէյր ու թէ-մաշա էտէ պիրտիք:

Ճիւմ՛ա կիւնիւ օէֆապախշ պիր թէֆէրրիւճ իճրա էթտիք իսէ տէ, պուռնտան պահօ էթ-մէգալէն եվկէլ, եօլճուլըղըմըղըն նէ վէճիլ ուճուգ իճրա էտիրտիլին պէյան էտէլիմ: Օն պէշ կիւնէ մախսուս 'ուսմուլի պիլէթէր օաթըն ալտըգ: Պու պիլէթէր էլիմիդտէ օլարագ, պիգիմ Հէվէթիա-նըն սայքի հէփ շմէնտըֆէրիլէր իլէ կէօլլէրի իւ-գէրինտէ սէյեահաթ էթմէյէ հազըղմըղ օլույօր ի-տի: Պու պիլէթ տէֆթէրլէրինի անլէրի օաթըն ալանլարտան պաշաքսը գուլլանամագ, վէ օլ տէֆ-թէրլէրի էլէ կէշիլրէպիւ՛էք իշիւն թալիպլէր ֆօ-թօկրաֆ րէսմլէրինի կէթիլմէլի տիրլէր: Պիլ քէն-տի ֆօթօկրաֆ րէսմիլիլի պիլէթ տէֆթէրինին իլք օահիֆէսինէ ետիլըտըրտըգ: Պիլ իւշիւնճիւ մէվը՛ պիլէթլէրի ալտըգ, վէ պէօյլէ 15 կիւն եօլճուլըգ էթմէք հուգուգ ու իմթիյաղընըն պէ-տէլի առմմ պալընա 35 ֆրանգ (166 զըշ) տըր: Իւշիւնճիւ մէվը՛ արապալարը թէմիլ օլուպ, ան-լէրտէ իւթլէրի պաշաքսը թէմիլ վէ միւքէմմէլ առմմլէր եօլճուլըգ էտէրլէր, վէ պիրինճի վէ ի-քիւնճի մէվը՛լէրտէ օլտըղը կիպի, պուռնլարտա տախի պիր թաղըմ վահօնլար վար տըր քի անլէր-

տէ թիւթիւն իշմէլիք ետագ տըր: Իշթէ պու վէճիլ պիր պուշուգ լիրատան պիրաղ զիյատէ պիր մէպլաղ իլէ, տիրլէր իսէք, իքի հաֆթա պիր կիւն զարֆընտա պիւթիւն կիւն վէ պիւթիւն կէ-ճէ իճրա ի սէյեահաթ էտէ պիրլէր իտիք: Վէ պու խուսուս էշեա վէ փըրթըլարը թաշըմաղըղըն թէրթիպ ու ուսուլընա տա՛իր տախի պիր գաշ սէօղ սէօյլէմէլլիմիլի պիլգէ իլիթար էտիյօր: Էքսէր մէմլէքէթլէրտէ: հէր սէյեահա՛ն քէնտինին վահօ-նընտա ետրլէշտիրտիլի էշեա վէ փըրթըլարընտան պաշգա, մու՛այեէն մըգտարտա իւճրէթսիլ էշեա թաշըմաղընա տախի միւստա՛տէ օլուսուր: Ճը-րանտատա 50 քիլօկրամտան զիյատէ կէլէն սան-տըղըմըղըն էմր ի նաղը՛ գայտիյէ իւճրէթի մա-գամընտա վէրտիլիմիլ 100 փարատան պաշգա պիլգէ պիր կէօնէ մարաֆը մուճիպ օլմատը: Հէլ-վէթիատա իսէ իւճրէթսիլ օլարագ էշեա վէ փըր-թը նաղընա հիշ միւստա՛տէ օլուսմագ, էշեայը թրէն իլէ նաղլ էթմէլիք պէհալըյա մալ օլուր: Էշեա պիր հուսուլէ մագամընտա կէօնտէրիլէ պի-լիր իսէ տէ, պու էքսէրիյա պիր գաշ կիւն վաղթ ալըր: Էշեա սանտըղը, հաթթա էն աղըր սան-տըղլար պիլէ փօսթա իլէ կէօնտէրիլէ պիրլէր, վէ օանտըղըմըղ Օպէրհօֆէնտէն Ջուրիսէ պու եօլ իլէ կէօնտէթմէլիք իւգէրիլիլգէ անճագ ալթը ֆը-րանգա մալ օլտու:

Հազըղնտա ետագմագտա օլտըղըմըղ գըսա սէ-ֆէրտէ, պիլգէ վէլէա կէօլիւն ճէնուպի միւնթէհա-ընտա քեա՛ին իվէրտօնա կիթտիք: Նիւշաթէլ զարիլլէրինտէն պիրիսինտէ մէշիւր Սիւշար չօ-գօլաթա ֆապրիգաթընը կէօրտիւք: Անըն չօգօլա-թա իմալաթընըն իսթիմալը իլանլար վաթըթա-սըյլէ մէմլէքէթին հէր թարաֆընտա թալօիյէ է-տիրլիր: Շէհրտէն միւֆարագաթըմըգտան աղ վաղթ օօնրա, պիւթիւն օ հավալիլի պաղլարլէ գափը պուլտուգ, վէ իշինտէն կէշտիլիմիլ Գօլմօպի գա-րիլիսի՛ պէյաղ շէրապլարը ճիհէթինտէն մէշիւր տըր: Վան Մարգուս Կրանտօնտա վէ օա՛իր պիր չօգ ետէրլէրտէ գուրուշը վիւսթատան զալմա էսքի միւքէլլէֆ գալալար կէօրտիւք: Պու զարիլլէր ճիվարընտա գատիմ կէօլ մէսքէնլէրի առարը ՛ա-թիգաթը քէշֆ օլուսմուշ տըր: Նիւշաթէլ կէօ-լիւնտէ պու նէվ՛ մէսքէնլէրտէն միւրէքքէպ օլան թամմ 50 գարիլլէ վար իտի: Պու զարիլլէր օուլըն տէրինլիլինէ կէօրէ, օահիլտէն աղ եա չօգ ուգագ-տա քեա՛ին իտիլէր: Կէօլիւն տիպինէ թէմէլ մա-գամընտա պէօյիւք տիրէք վէ գաղըղլար չա-գըլըր, վէ զիքը օլուսնա՛ն մէսքէնլէր անլէրին իւգէ-րինտէ պինա էտիրլիր իտի: Էլէր կէօլիւն տիպի գա-

յալըզ օլտըղը սէպէպտէն գաղըզլար չաղըլամազ ի-տիյոսէ, գաղըզլար էթրաֆլարընա թաշ վէ չաղըլ տօլտուրըլմազ սուրէթիլէ տիք տուրտուրըլըրլար իտի: Պու մէսքէնլերտէն գալան էտէրլէր արասը-նա, չէօմլէք չանազլար, հուպուպաթ թօխումլարը, վէ հայվանաթ քէմիքլէրի տախիլ տիլլէր:

Իվէրտօնտան չմէնտըֆէր իլէ 25 քիլօմէթրօ գատար ուզազ օլան Սէն Գրուայա կիթտիք: Շմէնտըֆէր գաթարը Սէն Գրուայա եագլաշըր-քէն, պիր նըօֆ տա'իրէ չէքիլտէ էթրաֆա տէօ-նէր վէ դայէթ կիւզէլ մէնդարէլի պիր աղաճըլք թէփէյէ չըգար: Պիզ Պօլմէշ մէվզըֆիլտէ տուր-տուզ, վէ պա'տէհու պիր գաշ տագիգա սօնրա, պիզտէն խալընա աշաղըտա գալմըշ օլան գարիլէ-յի սէյր ու թէմաշա էյլէտիք: Սէն Գրուա' Իվէր-տօնտան 2,000 այազտան զիյատէ երևքսէք տիր: Նիւշաթէլ էյալէթիլտէ պուլուռնան սա'իր պիր չօգ եէրլէրիքի միօրիլիւ, անըն պաշլընա սէն'աթըր սա'աթճըլըզ տըր:

Իվէրտօնա 'ալտէթ էտիպ, օրատա իւշ սա'աթ կէլիրտիք: Էսքի գալ'ա պիր մէքթէպէ թաշվիլ էտիլմիշ օլտըղընտան, անտէն օիւրիւ սիւրիւ չօ-ճուզլար տըշարը ֆըրլամագտա իտիլէր: Պիզ մէքթէպ չօճուզլարընըն պուլուրտա օլտըղը գատար օրատա տախի չամաթա չըգարա պիլտիքլէրիլի անլաուրգ-ֆագաթ օլ չամաթա մէ'աւտիլէթտէն նէշ'էթ էտէն պիր չամաթա իտի, վէ սիննճէ պէօյիւք օլան քիմ-սէլէր մա'գուլ մըգտարտա չամաթայա ի'թիրազ էթ-մէմէլի տիրլէր: Օլգաթըն ճիվարընտա մէշհուր փէօ-թալօցցէնիլի պիր հէյքէլի տիքիլմիշ տիր: Գաթըն էօնիւնտէքի մէյտանըն հէման օ պիր թարաֆընտա ուլալ քիլիսէ մէվճուտ տըր: Մէքըթըր ուլալ քի-լիսէտէն իչէրի կիրիպ, անտէ պիր նիքեան այինի-նիլ իճրա էտիլմէքտէ իտիլիլի կէօրտիւք: Գիլիսէ միւքէմմէլ սուրէթտէ տօնաարըմըշ օլաւպ, չօպան եաղըլմըշ զըսա պիր վա'զ օգուտու, վէ այինի միւ-պէրտէ իքմալ էթտի, վէ կիւվէյի վէ կէլիլի զէվճ վէ զէվճէ տէյիւ ի'լան էթտիքտէն սօնրա, միւ-պէրտէն աշաղը էնիպ, կէլիլի վէ կիւվէյիլէ պէյան ը թէպիլիքեաթ էթտի:

Շմէնտըֆէրէ բաքիպէն Իվէրտօնտան կէօլիւն Շարգ թարաֆընտա քեա'ին էրթալէյէյէ կէլտիք, վէ օրատան տախի վափօրա բաքիպէն էսնա ի բանտա պիր գաշ մահալլէրէ օղբայարազ Նիւշաթէ-լէ 'ալտէթ էթտիք: Էրթէօր սագան Նիւշաթէլ-տէն հարէքէթլէ Օպէրհօֆէնէ 'ալտէթ էթտիք: Թէքըրա պիր վափօրա պինտիք, վէ կէօլիւ կէշ-տիքտէն սօնրա Մօրաթ կէօլիւնէ կիտէն գանալը թա'գիպ էթտիք: Իշպու ուֆագ կէօլիւն տախի

տիկէր սահիլինէ կէշէրէք, Մօրաթ չէհրինէ կէ-տիք քի անըն գալ'ա վէ հիթարլարը սափ սաղլամ հալտէ գալմըշար տըր: Շէհրտէն պիրազ ուզազ-տա Մօրաթ չէհրի էնալիսինին չէհրի 1476տա Պուրկուռնտիանլարըն հիւճուլարընա գարշը մու-վաֆֆագիլէթլէ միւտաֆա'ա էթմիշ օլմալարընըն զիքրի իչիւն պիր ապիտէ վար տըր: Մօրաթտան էլէքթրիզ չմէնտըֆէրի իլէ պիր սա'աթտա Յրի-պուրկա կիթտիք: Պիզ պուլուրտա քէնտիմիլի գուվ-վէթլի պիր Գաթօլիք էյալէթի իչիլտէ պուլաւուզ: Յրիպուրկ չէհրի մէմէքէթիլ Յրանսըգճա վէ Ալ-մանճա սէօյլէնէն զըսֆարընըն հուտուտը ճիվա-րընտա քեա'ին օլաւպ, է'ալիլիսինին զըսմը ա'գալը Յրանսըգճա սէօյլէր: Յրիպուրկտա իճրաթընա էն զիյատէ աքզուքէշ օլտըղըմըզ չէյ' տիւնեատա էն պէօյիւք օրղանօլարտան պիրիսի օլան Սէն Նի-գօլա ուլուլ քիլիսէսինին պէօյիւք օրղանօսընը տինլէմէք իտի: Պիզ օրայա օրղանօսըն իճրա ի ա-հէնկ էթմէքտէ օլտըղը պիր զէմանտէ եէթիշտիք: Իշպու աշէկ օրկանօնըն գուվլէթ վէ հէլալէթիլի կէօթէթէրիյօր իտի: Պու օրկանօնըն 7,800 պօրու-սը վէ 67 անալթարը վար տըր, վէ անը չալան պիզէ կեան կիւճ հալ իշիտիլիլ էն լաթիֆ վէ միւլայիմ մագամը վէրիլ, կեան տախի կէօք կիւ-րիլթիւսիւ կիպի սէտա չըգարաբազ, պիւթիւն պի-նայը սարսար իտի: Յրիպուրկտա իքիլիլ էն ճալիպ ի տիգգաթ նէսնէ Սարին ըրմաղը իւզէրինտէքի առ-մա քէօփրիւ, եախօտ տահա տօղրուսըր առմա քէօփ-րիւլէր տիր: Պիզ պուլ քէօփրիւլէրտէն պիրի-սինին իւզէրինտէն կէշտիք: Պու քէօփրիւ ըրմա-ղըն սաթհընտան 67 արշըն երևքսէք օլաւպ, 6 դա-յէթ գալըն թէլ խալաթլար իւզէրինտէ գա'իմ պուլուռնամագտա տըր: Մէճրաթընը գայալար ի-չինտէն քէօփիշ օլան ըրմաղըն վէ էթրաֆընտաքի մահալլէրին մէնգարէսի միւ'էսսիր տիր:

Պիզ իւշիւնճիւ վէ սօն Կիրակիլի կէշիրմէք իւզրէ, Օպէրհօֆէնէ 'ալտէթ էթտիք: Վէ օթէլի-միզ ճիվարընտա քեա'ին տիկէր պիր օթէլտէ Ամէ-րիգալը պիր բուհանի մէ'մուր թարաֆընտան Ին-կիլիզէտէ պիր բուհանի խըտմէթիլ իճրա օլաւն-մագտա իտիլիլի պուլաւըզ քի պուլ խըտմէթտէ 40 գատար քիմէլէր հաղըր պուլուռնամագտա իտի: Սօնրա պուլ բուհանի մէ'մուրըն պիզիլիլ պէրա-պէր գօլէճտէ պուլուռնամըշ օլտըղընը, ֆագաթ տի-կէր պիր քընֆտա պուլուռնամըշ օլտըղընը, վէ գօլէճ-տէ պուլուռնաղըմըզ էյամտէ քէնտիսիլլէ մուլ-րէֆէ փէյտա էթմէմիշ օլտըղըմըզ անլաուրգ, ֆա-զար էրթէսի կիւնիւ Օպէրհօֆէնտէն հարէքէթլէ Պէրնէ 'ագիմէթ էյլէտիք:

ՔԵՑԱՐԵԹԻՆ ԱՂԱՆՈՒՄՈՒ ՕԼԱՆ ԱՂԱԳԱՍՏԸ

Մուսուլմանները պիտի պահեն Քրիստոսը քեֆարէթին տա՛ր պա՛գը սիւ՛ալար կէօն-տէրմիշ օլուպ, անլէրին պէօյիւք գըսմը քեֆարէթին Ալլահա օլան 'ալադասընա միւթէ՛ալլըգ տըր: Ալլահա տա՛ր մէօ՛ելէլէր հազգընտա մէրադ իլէ սիւ՛ալ էթմէլիւք չօգ տէֆ՛ա ճա՛նգ օլմայըպ, հազ-րէթ ի էյուպ կիպի սիւքիւթ էթմէմիդ վաճիպ տիր: Լաքին Քրիստոսըն քեֆարէթինին Ալլահա օլան 'ալադասընա տա՛ր պիղէ իլնամ վաթըթա-սըյլա պա՛գը տէրէճէ մա՛լիւմաթ վէրիւմիշ օլաղը իչիւն օլ տէրէճէսինի անլամամըգ հէմ միւմքին, հէմ ֆա՛տէլի տիր:

Ալլահ կիւնահարըմըգ 'աֆվ էտէր. լաքին նա-սըլ 'աֆվ էտէր: Օ էօյլէ պիր սուրէթտէ 'աֆվ էտէր քի հէմ քէնտիօի 'ատիլ օլուր, հէմ տէ պիղի թէպրիւր էտէր: (Բօմ. 3. 26.) Տէմէք քի Ալլահ ատէմի հէր օլուր օլմազ սուրէթլէ 'աֆվ էթմէզ, անճազ էօյլէ պիր սուրէթտէ 'աֆվ էտէր քի, քէնտիօի 'ատա-լէթ իւզրէ մու՛ամէլէ էթմիշ օլուր: Կիւնահարա-րա նազարէն Ալլահն 'ատալէթի իքի ճիւլէթլէ դահիր օլուր, պիրի, կիւնահարն Ալլահն թապիւթ վէ իրատէթինէ գարըզ վէ քէօթիւ պիր հալ օլուր-ղընտան, Ալլահ կիւնահարը գապուլ էտէմէզ, թահօին էտէմէզ, անա տօղրու քէնտի նախօշնու-տիսին կէօթէրիր, վէ պու հօլ իլէ Ալլահ 'ատիլ օլուր: Հէր պիր ախլադի մախլուգըն կիւնահարա-րադարէն հիօթիյաթը պէօյլէ օլուր: Էկէր Ալլահ ա-տէմի կիւնահարան սազընտըրմազլէ պէրապէր օ կիւնահար էթտիքտէ հիշ պիր չէյ օլմամըզ կիպի անը թէքրարէն քէնտինէ գապուլ էթօէ իտի, կիւնահար նազարէն տօղրու պիր վաղ՛իյէթ թութ-մուշ օլմազ իտի: Ալլահն 'ատալէթի պիր տէ կիւնահար իչիւն վէրիլէճէք միւնազաթ ճիւլէթին-տէ տիր: Կիւնահար քէօթիւ պիր ֆի՛իլ օլուրգ-տան մատա, անը իրթիքեպա էտէնի գապա-հաթլը տախի գըլար: Կիւնահար իլի իլթիյար իրթի-քեպա էտիլտիյի իչիւն կիւնահար 'ալէյիհնտէ Սահիպի չէրի՛աթ օլան Ջաթ, եա՛նի Ալլահ միւ-նազաթ թէրթիպ էտէր: Միւնազաթ՝ գամիր 'ազա-պը տէյիլ տիր: Ջամիր 'ազապը անճազ միւնազա-թըն հազգը օլուրընը կիւնահարըն քէնտիսի-նին թաօտիգ էթմէսի տիր: Միւնազաթ թէ՛-տիպտէն տէ թէֆրիգ էտիլմէլի տիր: Թէ՛տիպ կիւնահարը քէնտի եանլը եօլունտան տէօն-տէրմէք իչիւն գուլանըլան վաթըթալար տըր: Միւնազաթ իօէ Ալլահն Սահիպի չէրի՛աթ մա-գամընտա կիւնահարա քէնտի նախօշնուտիսի-նի կէօթէրիպ, անը հազիգի խայրտան մահրուս-գըլմաթը տըր:

Իմտի առէմ հազիգաթէն կիւնահար օլաղը հալաէ, Ալլահ կիւնահար 'ալէյիհնտէ օլան պու նա-խօշնուտիյի վէ գապահաթ իչիւն վաճիպ օլան միւնազաթը նա՛սըլ իհմալ էտէ պիլիւր, վէ հաթ-թա կիւնահարը թէպրիւր էտիւպ, անըն իլէ կիւ-նահար էթմէմիշ կիպի նա՛սըլ մու՛ամէլէ էտէ պիլիւր: Պիր կէօզ օիյահ պիր նէսնէյէ պազըպ, անը օիյահ-տան ֆարգըլ հէր նէ բէնկ իլէ կէօրիւր իօէ, օ կէօզ թապիլի հալիւնտէ տէյիլ, պօզուլմուշ օլուր: Պիայիհի Ալլահ տախի կիւնահար ինսանապա-գըպ տա անա տօղրու նախօշնուտի կէօթէրմէզ իօէ, վէ կիւնահար քէնտի վիճառընտան գա-պահաթլը օլուրընա տա՛ր թապիլի օլունուր ի-քէն, Ալլահ անա, Վիսայր, զարարը եօգ տըր՝ տէր իօէ, պու 'ատալէթ օլմազ. պու հօլ իլէ ախլադի չէրի՛աթըն նուֆուզը վիգայէ էտիլմէզ: Ատէմ հա-զիգաթէն էյի օլմատըգճա, անա էյի պիր մախլու-գա կիպի պազմազ հազգ օլմազ, 'ատիլ օլմազ, վէ ատէմ էյի օլմատըզը միւնտէթմէ, Մէնպա՛լ չէ-րի՛աթըն անը ճէզատան մու՛ամֆ թութմաթը 'ա-տիլանէ պիր մու՛ամէլէ օլմազ: Կիւնահար վէ գա-պահաթ մէվճուտ օլուրգճա, Ալլահն նախօշնու-տիսի վէ կիւնահարն ճէզաթը պէրապէր դահիր օլ-մալը տըր: Պու սուրէթլէ Ալլահն կիւնահարա ճէզա վէրէրէք 'ատիլ օլմաթընը անլամազ գօլալ տըր: Լաքին ասըլ մէօ՛ելէ Ալլահն կիւնահարը իւպէրէ էտէրէք՝ եինէ տէ 'ատիլ օլմաթը տըր: Պու սօնրաքի սուսուլա 'ատալէթ իճրա օլունուր, եա՛-նի կիւնահար 'ալէյիհնտէ նախօշնուտի իզհար էտի-լիւր, վէ գապահաթ իչիւն քէտէր, եա՛նի ճէզա չէ-քիլիւր, եինէ տէ կիւնահար ճէզատան մու՛ամֆ օլուր, վէ հազիգաթէն էյի օլուր:

Պու քըրատա պիր եանլը էֆքեարտան օա-գընմալը իզ: Ալլահ կիւնահարա ատէմի կիւ-նահարն ճէզաթընտան ազատ էթմէք իչիւն անըն ճէզաթընը սուչօուզ օլան պիր զաթըն, եա՛նի Քրիստոսըն իւզէրինէ գօր, վէ պու սուրէթլէ հի-սապը գափատըր տէյիլ ախլալիւնէք տօղրու տէյիլ տիր: Սուչօուզ օլան Քրիստոսա՛ սուչլու պիրքիմ-օէյէ կիպի ճէզա վէրիլիւր, պու հազգըզըզ օլուր: Լաքին էկէր պիր սուչօուզ պիր սուչլու իլէ թէվիտ էտիլիւր, եա՛նի օ անըն շախսիյէթինէ հիօթէտար օլուր իօէ, օլ գէման օ անըն քէտէրինէ տէ միւ-թէրիք օլա պիլիւր: Մէսէլա պիր պէքրի փէտէրին քէտէրիլէին վէ հիճապընա անըն էվատը տա հի-սէտար օլուրյօրլար: Պիր տօթ քէնտի տօթընը գուսուրլարը օէպէպինտէն՝ քէնտիսի տէ հիճապ իլէ տօլար:

Ալլահ կիւնահարա նազարէն պէօյլէ պիր 'ա-

Ալլան պիր հաքիմ մագամբնտա կիւնարեհարը հիւքմ վէ միւնազաթ էտէրսէ քէնտիօի 'ատիւ օլուր, վէ ախլազի շէրի'աթըն նուֆուզընը մուհաֆազա էտէր: Լաքին Ալլան կիւնարեհարա նազաւէն հէմ հաքիմ հէմ փէտէր մէվզի'ինի ինրազ էտէր իսէ, օլ գէման Օ քէնտիօի'ինի կիւնարեհար իլէ թէվհիտ էթմիշ օլուր:

Վէ շիմտի պուլ ֆէտէր-Հաքիմ օլան դաթ կիւնարեհարը խէլաթ էթմէք, ես'նի հազիգաթէն անը էյի էթմէք իսթէր իսէ, եալընըզ պիր ևօլ գալըր: Ալլան կիւնարա վէ կիւնարեհարա օլան ճէզայը, եախօտ իլահի նախօշնուտիյի կիւնարեհարըն պաշընա կէթիրմէյէք, անը քէնտի գալպինտէ հըֆզ էտէր, վէ կիւնարեհարը հազիգաթէն էյի եափմազա չալըշըր, վէ առէմ էյի օլունճայա գատար օլ քէտէրի Ալլան քէնտի գալպինտէ թաշըր: Պէօլէ-ճէ Սահրպի շէրի'աթըն կիւնարեհար ալէյի'նտէ իպրազ էտէճէյի «դազապ» տալլաթը կիւնարեհարըն պաշընա տէօթիւլէճէք եէրտէ կէրի Ալլանըն գալպինէ ըրճ'աթ էտէր: Անը Օ քէնտիօի'նտէ օադ-լար, կիւնարեհարըն ճէզաթընը քէնտիօի թաշըր: Պէլքի կիւնարեհար կիւնարըն ճէզաթը քէնտի իւզէրինէ տիւշմէտիյի իչիւն կիւնարը պիր շէյ օայ-մայըզ, ֆէրա գալպ իլէ կէզէր: Լաքին քէնտիօի ինօանիլէթլէ թէվհիտ էտէն Ալլան առէմին կիւնարարընը քէտէրէրինի քէնտի գալպինտէ հըֆզ էտէր: Հազիգաթէն կիւնար ճէզաթըզ գալմազ, լաքին ճէզայը Ալլանըն գալպի թաշըր: Պուլ օլրատա Ալլան օալթ տուրուզ քէտէր չէքմէզ, անճազ կիւնարեհարը հազիգաթէն էյի էթմէք իչիւն չալըշըր: Վէ իշթէ պուլ հիօթիյաթը տէրուլիտի իլէ Ալլան կիւնարեհարա միւրաճա'աթ էտէր: Քէնտի կիւնարընը իլահի գալպէ նէ գատար պահալըյա օթուրտընը Ալլան կիւնարեհարա կէօթէրէրէք, անը կիւնարընտան թաթհիբի էթմէյէ չալըշըր: Ալլանըն պուլ հիօթինի անլայան առէմէյէր կիւնարտա արթըզ տէվամ էտէմէզլէր: Կիւնարըն ճէզա տալ-դաթընըն էլան Ալլանըն գալպինտէ թէմէվզիւճ էթ-տիլինի կէօրէն պիր քիմօէ կիւնարըն գալպինտէ տէն տօլայը իլգամ օլուր, վէ կիւնարտան նէֆրէթ էտիպ, քէնտինի պուլ գատար աղըր պէհա իլէ ա-րայան գալպէ իլթիճա էտէր: Ալլան քէնտինի ինօան իլէ թէվհիտ էթտիյի կիպի, ինօան տա քէնտիօի'նի իմանտա Ալլան իլէ թէվհիտ էտէր: Օ քէնտիօի'նի լիյազաթըզ հայաթընա միւլթէրիք օլտըզը կիպի, քէնտի տէ Ալլանըն մուգատտէս վէ էպէտի հայա-թընա վէ մուհապպէթինէ միւլթէրիք օլուր: Վէ օրատա եէնի հայաթ պաշլար:

Իշթէ Գրիօտոթըն քէֆարէթինին Ալլան 'ա'իտ

օլան թարաֆը պուլ տըր: Օլ քէֆարէթ կիւնարը ճէզաթըզ 'աֆվ լթմէզ, պիր տէֆթէր օիլէր կիպի պիզիմ պօրճու պիր զէնկինին հիսապընա գօյուպ, տէֆթէրի գափաթմազ, պիզիմ ճէզամըզը պիր օուլ-զըզ զաթ չէքէրէք, պիզի 'ատալէթին էլինտէն ա-գատ էթմէզ: Լաքին աշլ քէֆարէթ, կիւնարընը-զըն ճէզաթը օլան իլահի նախօշնուտինին եախօտ դազապըն, սըրֆ մուհապպէթտէն նաշի պիզիմ ֆէ-տէրիմիզ օլան Ալլանըն բահիմ գալպինտէ պիր միւտաթէթ մահֆուզ գալմաթը տըր:

Գրիօտոթըն էլէմէրի վէ Գոզդոթիա օալթ նան-քէօր պիր ճէմա'աթըն Գրիօտոթըն էյիլիլէրինէ մու-գապիլ խաշ ըէզալէթինի վէրմէօի նէթիճէօի տէյիլ իտի: օլ էլէմէր օալթ անըն ճէտէտինէ վէրիլէն էզի-յէթ-լէր տէ տէյիլ իտի, անճազ քէնտիօի'նի կիւնար-քեար ինօան ճինսի իլէ թէվհիտ էտէն Ալլանըն գալպինտէ կիւնար ճէզաթը օլան նախօշնուտի հի-օթինին տալլապընըն կէրի իլահի գալպէ ըրճ'աթ էթմէթինին ինօանի թարիթտէ ինօանլարըն ան-լաթըզը լիօան իլէ ինօանլարա իզհար օլունմա-թը իտի: «Էլի', էլի', լամաապազթանի» կիւ-նարեհար ճինսիֆիզին կիւնարարընը լիյազաթ-թըզլըզընա նազարէն, պիզիմ իշիտէճէյիմիզ օու-րէթտէ Ալլանըն քէնտի քէնտիօի իլէ գօնուլ-մաթը իտի: Օլ միւտաթէթին իմա էթտիյի հի-օթիյաթըն մանա վէ տէրինիլինի իզգանտիլ էթմէք պիզիմ իշիմիզ տէյիլ տիր: Կէճէ սէմաթընա նա-զար էտէնլէր կիպի իզ: անըն վիւս'աթ վէ 'ուլմըն-տան միւլթէհայիթ օլուր իզ, լաքին անը տէրք եա իզգանտիլ էտէմէյիզ:

Իմտի տիզգաթ էյիէ քի 1. Կիւնար պիւլ էյիլէնէ Գէյիլ Գէյ: Օ օանա վէ Ալլանա պահալըյա օթու-րան պիր մէս'էլէ տիր: Կիւնարընըն ճէզա վէ նէ-թիճէլէրինի կէօրմէյօր իսէն, զանն էթմէ քի ան-լէր եօզ տըր: Անլէր Ալլանըն գալպինտէ տիր: խաշտա անը կէօրէ պիլիթօին: Վէ պիլ քի սէն կիւնարտա տէվամ էթտիքճէ կիւնարընը քէտէ-րինին Ալլանըն գալպինտէ գալմաթընա բազի օլու-յօթըն: Թէվպէթիզլիք Ալլանա քէտէր վէրմէքտիր: 2. Էյի լիւլը Գէյ: Ալլան սէնի էյի էտիպ, էյի կէօրմէք վէ օանտ գարըն էյի տուլմազ իսթէյէ-րէք, օանտ թէվաթմիւլ էտիյօր: Իմտի Ալլանըն գալ-պինէ իլթիճա էտիպ, Գրիօտոթըն գանընտա թէպ-րիթ օլ, վէ անըն հայաթընը կիլին: Ե. Գ. ԳՐԻՓՈՐԵՆ

«Հազիգաթըն հայաթընը զըտաթը տըր:»

«Կիզլի պիր խրիսթիան օլամազ:»

«Առաքեալարըն զէմանընտա խրիսթիան քիլի-սէօրինին կէօրտիւլիւ պիւլթիւն ըուհանի իլ' չօզճա տուհանըն կիզլի վէ հէր շէյէ գատիր զուվլէթինին տա'իմի իսթիմալընա մէնուլթ իտի:»

ԶԷՆԿԻՆ ՊԻՐ ՍԷՆ՝ԱԹՔԵԱՐԸՆ ՄԻՒԼԱՆԱԶԱՍԸ

Դեկտեմբերին սօնլարընտա կիւղէլ, պէրրագ պիր ազլամտա Մր. Էպսըմ եազըխանէսինտէն քէնտիսինին կիւղէլն ըզըտըմը միւսաֆիր օտաթընտա զօլթաւզը ժանտալեհսինէ 'ավտէթ էթտի: Օ՝ քէնտինին աղըր չիզմէսինի չըզարըպ, փապօչլարընը կիյտի, վէ կէճէլիյինի տախի կիյտիքտէն վէ սանտալեհսինտէ էյիճէ եերլէշտիքտէն սօնրա, օտանըն թաւանընա վէ էթրաֆընա պիր նազարը մէմնուհիյէթ վէ զանա'աթլէ պագմաղա պաչլատը: Եինէ տէ անըն ալըն իւզէրինտէ պիր էնտիյէ պուլուլթը վար իտի: 'Ա՛ճէպա անըն նէ՝ տէրտի վար իտի:

Տօղըռսընը տէյէրէք, միւսալիյէյի օլ կիւն էօյլէտէն սօնրա եազըխանէսինէ օլ չէհրին պաչլընա քիլիսէ ճէմ'իյէթլէրինտէն պիրինին մէ՛մուրը կէլմիշ, վէ քէնտիսինէ կէչէն սէնէքի ի'անէսինի պուլուլէն իքի միալինէ իպլաղ էթմէսինի բէճա էթմիշ, վէ օ քէնտինին իչպու բէճա վէ իպրամլարընը էօյլէ պէյանաթ վէ տէլիլէր իլէ թէքէրբիւր էյլէմիշ իտի քի քէնտիսինին անլէրէ նէ ճէվապ վէրէճէյինի պիլէմէմիշ իտի:

Օ՝ քէնտի քէնտինէ տէտի քի, «կէօրիւնիւր քի առէմլէր պէն ազլէտէն եափըմըն պիր առէմ իմ, տէյիւ սանըյօրլար: Իշթէ պուլ տէօրտիւնճիւ մագստ աիր քի անըն իչիւն վէրտիյիմ ի'անէյի իւքի միալինէ իպլաղ էթմէքլիյիմ թալէպ օլուհուլօր: 'Աքօի կիպի պուլ սէնէ տէ 'ա'իլէ մէսարիֆաթըմ փէք աղըր օլտու — պուլ խանէյի եափըպ թէճհիզ էթմէքլիք — խալի վէ քիլիմլէր վէ փէրտէլէր սաթըն ալընաճաղ — եէնի չէյլէրին նիհայէթի եօզ տըր — ֆիլհագիզա քիլիսէյէ պիր փարա զիյատէ վէրէմէմ: Պուհտան պաչլա, զըզլարըմըն վէ օլլանլարըմըն հիսապլարը վար տըր: Անլէրին հէփիօի տախի Պիզ պուլ էվէ կէլմէզտէն էվվէլ ալտըղըմը մէպլաղըն իքի միալինի ալմալը իզ, տէյօրլար: 'Ա՛ճէպա պէն պուլ էվի եափտըրտըղըմա տօղըռ էթտիմ մի:»

Մր. Էպսըմ եօզարըյա, թաւանա, վէ աչաղըտա էթրաֆընտաքի պէհալը էչեա վէ մէֆրուչաթա պիր կէօզ կէզտիրիպ, պա'տէհուլ աթէչի սաքիթանէ սէյր էթմէյէ պաչլատը: Օ՝ եօրղուհն աղըն, ըհաթըն օլուպ, կէօզլէրինէ ուլգուլ պաթմըն իտի: Պաչը հաւանըն իչինտէ էօթէ պէրի սալլանմաղա վէ կէօզլէրի գափանմաղա պաչլատը: Ուլգուլընտա գափուհըն չալընտըղընը իշիթտի, վէ գափուլըն աչընճա, գափուհըն էօնիւնտէ սառէ, խօր կէօրիւնիւլլիւ պիր առէմի տուրմագտա կէօրտիւ: Պուլ քիմօէ 'աճիպ օուլրէթտէ եաւաչ պիր սէտա ի հէ-

լալէթ էտա իլէ անտէն քէնտիսինի պիր գաչ տա. գիզա միւսահապէթ էթմէքլիյի թալէպ էյլէտի: Մր. Էպսըմ անը միւսաֆիր օտաթընա տա'վէթ էյլէտի, վէ անա օթուրմազը իչիւն աթէչէ եազըն պիր ժանտալիէ կէօսթէրտի: Եապանճը քիմօէ էթրաֆընը պիր էյիճէ սիւզտիւքտէն սօնրա, Մր. Էպսըմա տէօնէրէք, անա պիր քեաղըտ 'արզ էյլէտի, վէ տէտի քի, «Պուլ օրգին կէչէն սէնէ ինճիլ թէպլիւրինէ վէրտիյինիզ ի'անէլէրին ճէտվէլի տիր: Սիզ պուլ 'ազիզ իչին զիքը օւ պէյան էտիլէճէք հէփ իհիթիյաճլարընա վազըֆ սընըզ: Պէնիմ սիզի զիյարէթտէն մագստիմ, սիզին պուլ ճէտվէլէ 'իւլալէ էտէճէք պիր ի'անէնիզին պուլուհուլ պուլուլընմաղընը անլամագտան 'իպարէթ տիր:»

Պուլ օէօզլէր երինէ էվվէլէր կիպի ալլաղ, եաւաչ պիր սէտա իլէ սէօյլէնտիլէր իօէ տէ, քէնտիսինէ հիքմէթի անլաչըմազ պիր սէպէպէ մէպնի, Մր. Էպսըմ՝ իչպուլ սառէ, ֆագիր, կէօսթէրիչ. օրգ առէմին էօնիւնտէ զայէթլէ ըհաթըն օլտու: Օ՝ մուլագատտէմա հիչ պիր առէմին հուզուրընտա պուլ գատար ըհաթըն օլմամըն իտի: Օ պիր գաչ տագիզա անըն հուզուրընտա մաթ ու մէտուշ հալտէ գալտըգտան սօնրա, 'աճէլէ վէ ըհաթըն պիր օուլրէթտէ, օլ կիւն էօյլէյինինտէ քէնտիսինէ զայէթ մէմնուհիյէթպախչ կիպի կէօրիւնէն 'էօզը վէ պէհանէլէրի, եա'նի վազթլարըն տարլըղընը, ազլէ թօփլամաղըղըն միւլքիլաթընը, 'ա'իլէ խարձ վէ մաթրաֆլարընը պիրէր պիրէր սալընտըմաղա պաչլատը:

Եապանճը քիմօէ՝ կէնիշ տա'իլէյի, անըն գալիֆ մէֆրուչաթընը, օրու վէ թէգիւնաթընը պիւլա թէլաչ մա'այլէնէ էթտի, վէ պիր կէօնէ իթիւրագտա պուլուլընմագըղըն, վէրմիշ օլտըղըն քեաղըտը սէն'աթքարըն էլիւնտէն ալտը իօէ տէ, տէրիալ անա տիկէր պիր քեաղըտ վէրէրէք տէտիքի, «Պուլ օրգին ֆագիր քիլիսէլէրէ օլան ի'անէնիզին ճէտվէլի տիր: Անա 'իւլալէ էտէճէք պիր չէյինիզ վա'րմը: Պուլ քիլիսէլէրին նէ գատար պէօյիւք իչլէր կէօրտիւլիւ, վէ խրիթիյան զաթլար նազտի վաթըթլարըն թէտարիք էտէճէք օլուլար իսէ, էլեկէվմ տահա նէ գատար չօզ իչլէր կէօրմէքլիլէ արգուլէն պուլուլընտըղլարըն սիզճէ մա'լիւմ աիր: 'Աճէպա անա վէրմէքտէ օլտըղընը ի'անէյէ պիր մըգտար տահա գամմ իճրա էթմէքլիյինիզ լազըմ տըր տէյիւ հիսա էթմէյօր մըպընըզ:»

Մր. Էպսըմ պուլ թէքլիֆտէն տօլաչը փէք պիւհուզուր օլտու իօէ տէ, նասըլտա եապանճընը միւլալիմանէ թաւը ու հարէքէթիւնտէ էօյլէ պիր չէվար իտի քի, քէնտինի զապթ էտիյօր իտի: Իմտի

օ պուռ օհնէ քէնտիտինն ահալը զայր ի միւսա՛րտ օլտըղընտան, քէնտի ի՛անէլէրինն մըգտարլարընա զամմլար իճրա էտէմէյէճէյինի, վէ պուռնտան տօլայը զայէթլէ միւթէ՛էնօթիֆ պուռլունտըղընը ճէվապէն պէյան էյլէտի:

Եապանճը՝ պիր կէօնէ ճէվապ վէրմէքօիգին քեաղըտը կէրի ալտը իսէ տէ, տէրհալ անա Բ. Մուգ. Շիրքէթինն ի՛անէ տէֆթէրինի թազտիմ էյլէտի, վէ պիր գաչ վազը՛ վէ միւ՛էնօթի քէլամլար իլէ մէգքիւր շիրքէթին հազգը մաթլէպլէրինի անա իխթար, վէ թէքար քէնտի ի՛անէսինի պիր մըգտար արթտըրմասընը անտէն բէճա էյլէտի: Արթըգ Մր. էպսըմըն սապըր տիւքէնտի վէ ճէվապէն տէտի քի:

«Խայրխանէ շիրքէթլէր իչիւն պուռ օհնէ կէլէն օհնէքինտէն զիյատէ պիր շէյ էտէմէյէճէյիմի պէյան էթմէտիմ մի: Պուռ կիւնէրտէ ֆուգարայա վէ քիլիսէլէրէ ի՛անէ թալէպի իչիւն պիգէ վուգու՛ պուռն միւրաճա՛աթլարըն օօնու կէլմէյէճէք կիպի կէօրիւնիւյօր: Իպթիտա անճագ իւչ տէօրթ քիլիսէճէ մագքէտ 'արգ էտիլիյօր իտի, վէ թալէպ օլունան մէպլաղլար միւթէտիլանէ իտիլէր: Էլեւէվմ պուռ մագքէտլէր կիւնտէն կիւնէ արթըյօրլար: Կէր քէօ ագչէ թալէպի իչիւն պիգէ միւրաճա՛աթ էտիյօր, վէ Կէփիսի տալի, պիգ պիր տէֆ՛ա ի՛անէ վէրտիքտէն օօնրա, ի՛անէմիգին մըգտարընը իքի իւչ միթի բատտէօրնտէ արթտըրմաճըղը թալէպ էտիյօրլար: Պուռնա նիհայէթ եօգ տըր: Պուռ օհնէպտէն էյի օլուր քի, պուռ իչէ պուռատա խիթամ վէրէլիմ:»

Եապանճը քեաղըտլարը կէրի ալտը, այաղա զալգուր, վէ կէօղլէրինի քէնտի բէֆիգիլիւգէրինէ տիքէրէք, թաթլը պիր օհտա իլէ անա տէտի քի, «Պուռնտան պիր օհնէ էվվէլ թամմ պուռ կէճէտէ գըղընըգ էօլիւմճիւ հալտէ եաթըյօր իտի: Սիգ օ կէճէ քէտէր ու էնտիչէնիգտէն եաթըպ տա ույույամաղընըգ, օ կէճէ քիմէ՛ ֆէրեատ էթտի՛ նիգ:»

Սէն՛աթքեար տէրհալ պաչընը եօգարը գալտըրըպ, ա՛նըն եիւգիւնէ պազտը: Սանրթըն քէնտինի զիյարէթ էտէն պուռ զաթըն պիւթիւն էնտամընտա, օրմա ու իմաընտա պիր թէպէտտիւլ վազը՝ օլմուչ իտի: Անըն կէօղլէրի օաքին, շէտիտ, նաֆըգ պիր թափը ու էտա իլէ քէնտի՛նն իւղլէրինէ տիքիւմիչլէր իտի: Օ կէրի շէքիտի, եիւգիւնն էլլէրիլէ օէթը էթտի, վէ անա հիչ պիր ճէվապ վէրմէտի:

Եապանճը օհօղիւնէ տէվամէլ տէտի քի, «Պուռն-

տան պէլ օհնէ էվվէլ էօլիւմճիւ հալտէ եաթմագտա իքէն, էկէր օ զէման էօլէճէք օլտան իտի, կէրիտէ քէնտիլէրին կէլիմէրի իչիւն հիչ թէտարիք կէօրիւմէմիչ պիչարէ չօճուգլարտան միւրէքքէպ պիր 'ա՛րլէ իտլը պրագաճագըն տէյիւ տիւչիւնիւյօր իտին: օ զէման նապըլ տու՛ա էթտիլինի խաթըլայօր մը օրն: Օ զէման օհնի քիմ գուրթաբուր:» Եապանճը զաթ պիր ճէվապ ալմագ իւգորէ պիր ազ տուրտու իսէ տէ, օիւքիւնէթ ի թամմէտէն պաչգա պիր ճէվապ ալմատը: Սէն՛աթքեար քիւլիլէն մաղուպ օլմուչ պիր զաթ սըֆէթիլլէ իլէրի տօղրու էյիմիչ, վէ պաչընը էօնիւնտէքի գանափէյէ տայամըլ իտի: Եապանճը անա տահա զիյատէ եագլաչարագ, տահա ալչագ վէ տահա միւ՛էնօթի պիր փէրտէ վէ էտա իլէ տէտի քի, «Պուռնտան 15 օհնէ էվվէլքի շօլ վագթը խաթըլայօր մը օրն, օ զէման օհն քէնտինի պիւսպիւթիւն զայ՛ օլմուչ, քիւլիլէն պիչարէ վէ իւմիտթիգ սայըյօր իտին, քի օ զէման չօգ կէճէլէրի վէ կիւնտիւղլէրի տու՛ա էտէրէք կէլիլիլիւյօր իտին, քի օ զէման կիւնահարընըն 'աֆվ օլունմըլ իտիլինէ տա՛ր պիր օա՛աթըգ թէ՛միւնաթ իչիւն հէր շէյինի վէրմէյէ հազըր իտին: Օ զէման օհնին տու՛անը քիմ իւչիթտի:»

Սէն՛աթքեար պիր հիտսիյաթը միւքէտտէրանէ իլէ ափանսըգ «Ալլահըմ վէ ինէլաքքեարըմ իտի: Էվվէթ, տու՛ամը իօթիճապէթ էտէն Օ իտի,» տէյիւ ճէվապ վէրտի: Եապանճը թէվպիլխանէ պիր հէլաւէթ թափը ու էտաօըյլէ «Աճէպա Ալլահ քէնտի՛սինէ հատտէն աչըրը չօգ տէֆ՛ա միւրաճա՛աթ վուգու՛ պուռմուչ օլմաընտան տօլայը պիր վազըթտա հիչ իշթիքեա էթմի՛չ մի տիր:» տէյիւ օրտու: «Սէյլէ,» տէյիւ 'իւլվէ էյլէտի օ. «էկէր Օ պուռ կէճէտէն իթիպարէն սէնտէն պիր շէյ իօթէմէյէճէք օլուր իսէ, օհն տէ պուռ կէճէտէն իօթիպարէն արթըգ Անտէն պիր շէյ իսթէմէմէյէրազի՛ մի օրն:»

Սէն՛աթքեար եապանճընըն այաղլարընա տիւշէրէք, «Ա՛հ, խայըր, խայըր,» տէտի իսէ տէ, օ պուռ օհօղլէրի սէյլէմէքտէ իքէն, քէնտի զիյատէթիսինն ճիւմի կէօղտէն նիհան օլմաղա պաչլատը, վէ պիւթիւն թուհը տէրուսինտէ հարէքէթէ կէլմիչ օլտըղը հալտէ օ ույանտը:

Օ՝ «Ա՛հ, ինէլաքքեարըմ, պիր միւտտէթտէն պէրու պէն նէ՛ տէյօրըմ,» տէյիւ նիտա էյլէտի: «Կէփիսի ալ — հէր շէյի ալ: Սէնին պանա էթմիչ օլտըղըն շէյին եանընտա պէնիմ մալիք օլտըղըմ շէյլէրին հէփիսի նէ՛ տիրլէր:»

209. ԵՖՄԷ ՎԷ ԹԵՐՍԼԵՆՄԷ

Տր. Ճան Էպերնէթի՝ «Տիւնեատա Իքի Էն միւհ-
լիք գուվէթլէր չօգ ետմէքիք վէ թէրսլէնմէքիք
տիր», տէր իմիչ: Պուլնաան տահա տօղրու պիր
սէօզ օլամազ, վէ անըն օէօյլէնմէսի իւզէրինտէն
կէչէն պիր 'ասրլըզ միւտտէթ պու սէօզիւն միւ-
նաօէպէթ վէ էհէմիլէթինի էքօթլտէճէք ետրտէ
տահա զիյատէ արթտըրմըլ տըր: Պու իքի ճէպպար
հալա զէմին իւզէրինտէ մաղրուրանէ կէզիպ սօլաչ-
մազտա, վէ էօնլէրինճէ միլեօնլարճա քիմօէլէրի
սիլիպ սիւփիւրիւպ կէօթիւրմէքտէ տիրլէր: Պիր
տէֆ'ա պուլնլարըն վիւճուտը տիւնեատան գալտը-
րըլաճազ օլտա, նէվ ի պէչէրին օա'ատէթի խայալ
օլուլմազ տէրէճէտէ արթտա: Թիթիլլէնիպ թէրս-
լէնմէքիլին ինսանա զէրրէ գատար պիր խայրը
օլամայաճաղը հէր քէօճէ աշիքեաթ տըր: Պու չէվ
ֆա'իտէսիք վէ սէֆիհանէ օլտըզտան պաչապ,
կիւնահ տըր տախի, զիրա պու թաւր ու հարէ-
քէթին Ալլահա դարչը ի'թիմատըզըլը օլտըզը
ճիւմլէյէ մա'լիւմ օլտա կէրէք տիր: Ճան Ուէթ-
լիլին «Սէօյիւպ սայմամազըլըմ նէ գատար մուգ-
թագի իսէ, թիթիլլէնիպ թէրսլէնմէքիլինմ տա-
խի 'այնի տէրէճէտէ լազըմ տըր», տէրէք, թութ-
աղը մէօլէք վէ զի'աղ տինի պիր զաթճա թու-
թուլաճազ եէկեանէ մէօլէք տիր: 'Աճա'իպի չու
տըր քի, փէք ազ քիմօէլէր թէրսլէնմէքիլին պու
սուրէթտէ թէլազզը էտէրլէր: Էնտիլէ եախօտ
գառապէթ, եանի արգուլէտիլիմիդ եախօտ գօրգտը-
ղըմը պիր չէյատէն տօլալը պիհուզուր վէ միւզթա-
րիպ'օլմազըլը կիւնահըն հիչ եիւզ վէրիլմէլի
տիր: Մու'ալլիմլէր պու կիւնահ իլէ փէք նազի-
քեանէ մու'ամլէլէ էթտիքլէրի կիպի, էքօթէր քիմ-
օէլէր անը փէք չօգ տէֆ'ալար իրթիքեապ էտէր-
լէր: Պու խուլ' Ալլահըն հազգանիլէթիլէրվէր-
լիլինի, մուհապպէթինի, հիլմէթ վէ գուտրէ-
թինի ինքեար էթտիլի սէպէպտէն, Ալլահըն խառ-
սէթէն մէնֆուրը տըր: Պու կիւնահ անը իրթի-
քեապ էտէնին էվօաֆ ու ախլազը իւզէրինտէ
պիր լէքէ օլտըզը կիպի, Ալլահըն էվսաֆընա գար-
չը տախի պիր իթթիւրա տըր: Պուլնա պինա'էն
տա'իմա հէմ օլալմէթի ֆիքրին, հէմ տէ սըհհէ-
թին իխլալընա պա'իս օլտըզը սէպէպտէն, հիչ
չիւպհէ եօզ քի, պու կիւնահ ճէզապընը քէնտիսի
իլէ պէրապէր թալըր:

Վէ անըն ըէֆիգի օլտն կիւնահ, եանի չօգ եէ-
մէք ետմէքիք անա զայէթ սըզը օուրէթտէ 'ալա-
գատար տըր: Պէլէի պու կիւնահ տահա վաթի'
օուրէթտէ եայըլմըլ օլուպ, տահա զիյատէ տէ
միւհիլէ տիր: Փէք չօգ մէչհուր զաթլարըն իտ-

տի'ապընճա, չօգ ետմէք ետմէքիք եիւզիւնտէն
էօլէնլէրին մըզտարը չօգ իչքի իչմէքիք եիւզիւն-
տէն թէլէֆ օլանլարըն մըզտարընտան տահա զի-
յատէ տիր: Ֆէննէն իսպաթ օլուլտըզընա կէօրէ,
'ատի պիր քիմօէ քէնտիսի իլիւն միւֆիտ օլան
թա'ամ մըզտարընըն իքի միսիլինի եէր: 'Ալլէլառէ
եէտիլի զիյատէ թա'ամ վիւճուտընըն ա'զապընը
հատտէն աչըրը իլլէտիպ, անլէրի հիչ լիւզուլը
օլմաղըզը հալտէ չապուզ աչընտըրըր: Սանըրսըն
հէր քէս պուլնըն 'ազա մուվաֆըզ օլտըզըն կէ-
րիւր, վէ հէր իսթէյէն, տիլէրսէ պուլնը քէնտիսի
զէրինտէ սընայա պիլիւր: Վարսըն օլ քիմօէ քէն-
տինին եէվմի թա'ամընըն մըզտարընը ազալթսըն
վէ անըն նէթիճէսինի կէօզէթլէսին: Օ' չօղա վար-
մազտան կէօրիւր քի, պու եէնի օուսուլ սայէսին-
տէ քէնտինին հէմ վիւճուտընըն, հէմ տէ զիհինին
ամիր ու զապիթի օլմուլ տըր: Օ' քէնտինին զապ-
թը նէֆօսինտէն իլլէրիտէ տահա զիյատէ միւսթէ-
ֆիտ օլաճաղընա էմին օլա պիլիւր: Վազա'ա պու
մէնֆա'աթ տէրհալ զահիր օլմազ իսէ տէ, սօն սօ-
նընտա հէր հալտէ հասըլ օլաճազ տըր: Չօգ քիմ-
օէլէր, սայքի հէր քէս, հիչ պիր վէճիլէ չիչ պօզազ
եախօտ օպուր տէլիլ իսթէլէր տէ, լէզզէթի թա'ամ-
լարտան խօչլանտըզլարընտան, սայքի խապէրլէրի
օլմազըզըն չօգ ետմէք 'ատէթինէ միւսթէլա օլ-
մուլլար տըր: Անլէր քէնտի քէնտիլէրինէ կէ-
րէք ճիւմմանիճէ, կէրէք բուհանիճէ քէնտիլէրին
պիլտիքլէրինտէն զիյատէ զարար վէրմէքտէ տիր-
լէր: Անլէր պու իխթարը տինլէյիպ, քէնտիլէրին
պու 'ատէթինտէն վազ կէչմէյէճէքլէր մի: Մէչ-
հուր պիր զաթ «Պիդ սօզթօրա հէր վիլիթաթը ի-
չիւն իւլ մէճիտիլէ վէրիլիդ քի, կէլօին պիլէ
'Ազ ետմէք եէ, չօգ հարէքէթ ի պէտէնիլէ իճըս
էթ», տէլիւ նաթիհաթ էթօին», տէմիլ տիր: Պու
նաթիհաթ քիմին թարաֆընտան վէրիլմիլ օլուր ի-
սէ օլտուլ, տա'իմա էյի պիր նաթիհաթ տըր:

ՓՕՍԹԱԼԱՐ

(Փրօֆ. Յ. Յ. Մանուկեան, Մէրդիֆուլ)

Փօսթա լուղէթի Լաթիկէնտէն մէ'խուզ օլուպ,
մէնզիլիսի մանապընտա տըր: Շիմտիքի իթթի'մալլի-
լէտիլիմիդ մանատա փօսթա մահալտան մահալա
մէքթուպ, զազէթա վէ Լմալը մէվատտը մու-
հարրէրէ վէ մաթպու'է, էչեա նիւմուլէլէրի, ազ-
չէ հէվալլէրի վէ փաքէթլէր նազընա մէտար օլան
պիր թէրթիպ տիր:

Փօսթա ուսուլուլուլն էօաթը Իրանտա թարիխ
ի Միլատտան 530 օէնէ գատար էվվէլ Կիւրոս վա-
թըթապըլլէ գօնուլտը: Անըն Անկարի թա'պիր օլը-

նախ մուսթաֆայի 2500 քիլ. մեծագիտելի 6 կիւնտէ գաթ՝ էտէպիլիյորլար իտի։ Իսքէնտէր ի Սադիմ վէ Բոմա տէվէթի՝ աշնի ուսուլը տէվամ էթաիլէր։ Սրապ իւմէրառը տախի Թաթարիս-թանտան Անատոլու վէ Պահրը Սէֆիտ Թարիգիյէ Սիլիլիայա վէ Իսփանիայա գատար փոթա նազլ էթաիլիլէր իտի։ 1464տէ Ֆրանսատա Լուի ԺԱ.՝ ուսուլի վէ նիզալի պիր փոթա թէ՛ օիս էյլէտի։ Պոնան իմթիսալ էտէն, 1516տա Թաքոս Պէյի փոթալար ուսուլընը Ալմանիայա իտխալ էյլէտի։ Ինկիլթէրրատա 1481տէ մուխապէրաթ ը րէսմիլէ իլիւն 1635տէ՝ ուսուլ մուխապէրաթ իլիւն փոթա քիւլատ օլուսուլ։

Իլք փոթալարըն ուսուլըննա կէրէք միւրսիլ կէրէք միւրսիլիլէյ մէքթուպ իլիւն իւմէթ վէր-մէյէ մէքուլ իտիլէր։ Իւմէթ փէք ազըր իտի, վէ պիր մէքթուպ գալ տիյարտան կէլէրոէ օ գատար տէֆա իւմէթ զամմ օլուսուլ իտի։ Փոթա ուսուլարընը շիմտիքի քէմալա իրլատ էյլէլէն իլք առըմ, 1840տա Բօլէնտ Հիլիին Թէքլիֆի իւզէրինէ ինկիլթէրրատա տէօթ տիրէմիլք պիր մէքթուպըն փոթա իւմէթի հէր հանկը մէքաֆէ իլիւն պիր փէնի (20 փարա) օլմառը իտի։ Հիւքիւմէթ պու ճիլէթտէն պիր իքի ոէնէ գիլան չէքտի իսէ տէ, անտէն սոնրա փէք թէք թէրազըք էթաի, վէ չիմտի չօգ տիյարարտա՝ աշնի թէրթիպ ճարի տիր։

Ագտէմէլէ փոթա իւմէթի նագտէն ալընըպ, մէքթուպըն իւզէրինէ պիր տամղա իլէ ազլէնին մագպուլ իտիլինի միւպէյին պիր իլարէթ գօնուլուր իտի։ 1840տա ինկիլթէրրատա փէնի փոթապը իլէ փոթա փուլու տախի իտխալ օլընտը՝ վէ անտէն պէրու օլ ուսուլ տիւննանըն հէր մէտէնի տիյարընտա գապուլ օլուսուլ ալընտը։ Տէվէթի ի Սիլիլի ի Օսմանիլէնին իլք փոթա փուլարը 1863տէ նէլր օլուսուլ ալընտը։ Այլը փուլտան մա՛տա փուլու իւզէրինտէ մաթպուլ՝ մէքթուպ զարֆլարը տախի իտխալ օլուսուլ։

1865տէ Ալմանիա փոթա նազըրը Սթէֆան ալըգ մուխապէրէ վարագառընը ինտառ էթաի իսէ տէ, իսթի՛մալընա իլք տէֆա՝ 1869տա Ավսթրիա-տա վէ անտէն սոնրա Ալմանիատա պաշլատըլար։ Թիւրքիատա իլք իսթի՛մալը 1877տէ պաշլատը։ Մուխապէրէ վարագալարընը չիֆթէ եսփըպ, պիրինի ճէվապ իլիւն իսթի՛մալ էթմէք ուսուլու տախի Ալմանիատան չըգտը։ Պոնլարտան մա՛տա, գափալը մուխապէրէ վարագալարը տախի վար տըր։ Էվրազը մաթպուլէ իլիւն խուսուլ մաթպուլէ փուլու, եսփառ իւզէրինտէ փուլու մաթ-

պու՝ օլան պիր օարղը իսթի՛մալ օլուսուլ։ Իւզէրինէ փուլ եսփըլարըլմամըլ եսփառ փուլու նօգ-տան օլան հէր հանկը պիր էվրազ իլիւն նօգտանըն իքի միւլի իւմէթ ալընըպ, պոնուս իլիւն էք-օէրիա խուսուլ Թաթա փուլը միւսթա՛մէլ տիր։

Թահրիրաթ վէ մաթպուլ՝ ալման մա՛տա փոթա իլէ էլեա նիւմուսէլէրի, գըյմէթի էլեա, ագ-չէ վէ միւմէվէրաթ, վէ նագլիլէ սուսուլէթի-նէ մալիք օլան մահալարտա 2-3-5 քիլօ աղըր-ըգտա փաքէթլէր տախի կէօնտէրիլի, Չօգ տի-յարլարտա չիմտի Թիւրքիանըն պիր թագըմ մա-հալարընտա տախի օլտուղու կիպի, փոթա հէ-վալէլէրի վէրիլի։ պոնլար իլիւն խուսուլ վա-րագա իսթի՛մալ օլուսուլ։ Չօգ տէֆա պա թէլէ-կրաֆ հէվալէ չէքմէք տախի ճա՛իգ տիր։

Պա՛զը տիյարարտա փոթալար փարա թահ-օրլաթընը տախի տէրիւստէ էտիպ, կէօնտէրիլէն պիր նէսնէնին պէտէլինի գապը իլէ միւրսիլինէ թէքիմ էտէրէր։ Թահրիլիլէ իւմէթիլի միւրսէլ-իլէյի վէրիլ։

Փոթա իլէ իրալ օլուսուլ հէր հանկը նէսնէ իլիւն խուսուլ պիր զամիմէ թէ՛ տիլէսիլիլէ մէք-քիւր նէսնէ թէ՛ ահիւտիլ կէօնտէրիլի, ես՛նի փոթա անը գայ՝ էթմէյերէք մահալընա թէքիմ էյլէմէյի թէ՛ ահիւտ էտէր վէ անըն իլիւն մէքուլ օլուլ։

Խարիճի տիյարարա մէքթուպ իրալ օլուսուլ տուղտա՝ ագտէմէլէ հէր միւրսուր էթաիլ տիյարտա ալընա իւմէթ թալէպ օլուսուլ իտիլինի զիքը էթաիլ։ 1874տէ պալատէ մէքքիւր Սթէֆանըն թէքիլիլի իւզէրինէ տիւվէլ ի միւթէմէտտինէնին խալընը թարաֆընտան կէօնտէրիլէն մուրախիսառ-լարըն փոթա գօնկրէսիլտէ պէյն էտ տիւվէլ՝ ուս-մուսի պիր փոթա մուսահէտէսի թէլըլի օլուս-նուպ, 1878տէ անըն շարթլարը թէվօի՛ էտիլմիլ տիր։ Շիմտի փոթա ուսուլուս մալիք օլան տի-յարլարըն սայքի ճիւմէթի պու իթթիհատա տա-խիլ տիրէր։

Փոթա իւմէթլէրի էքթիլտիքէ մուխապէրէ վէ մուսմէլէ տախի արթմագտա տըր, վէ հէր տիյարտա փոթալար մէնֆաթիլը սուրէթտէ իլլէմէքտէ տիրէր։ Եսլընըգ Մ. Ամէրիգանըն տախիլի էյալէթլէրինտէ էհալի տահա փէք աղը-նըգ սուրէթտէ իսքեան էթմէքտէ օլուպ, հէր թարաֆտա փոթախանէլէր պուլուստըրմագ տա-խի էլլէմ իտիլինտէն, մէքարիֆ չօգ տէֆա վարի-տաթտան ֆազլա օլուլ։

(Մապա՛րը վալ)

ՎԻԻՃՈՒՏԻՆ ՄԱՌՁԵՆԼԵՐԻ
(Տօգ. Եւրոպ. Բիւլլետեն, Պետերսբ.)

Պիւր տիւրար, զըթըզ վագթընտա քէնտի զախի-
րէ մախզէնէրինի իսթի՛մալ էյլէտիյի կիպի, վիւ-
ճուտ տախի հիյնի հաճէթատէ իսթի՛մալը իչիւն
պիր թագըմ զըտա մախզէնէրինէ մալիք տիր:
Իչպու մախզէնէրին պա՛ղըլարը վիւճուտ քէնտի-
նէ լազըմ օլան զըտառընտան ազ միւտտէթ մահ-
րում գալըղընտա իսթի՛մալ օլունուր, պա՛ղըլարը
իսէ ուզուն պիր խաթալըզ էսնառընտա վէ իւ-
թիյարըզտա իսթի՛մալ օլունուրլար:

Ղըտասը վիւճուտէ քեաֆի օլմայան պիր թա-
՛ամ հէնիլտիքտէ, վիւճուտ հինէ քէնտինէ լազըմ
օլան մատտէյի իսթէր: Պէօյլէ սըրալարտա զըտա
մախզէնի գարա ճիյէր տիր: Գարա ճիյէրին իւչ
պէլի խըզմէթլէրինտէն պիրիսի պու օլուպ, օլ
պիր իքիսի հազմը թա՛ամ իչիւն սաֆրա մէյտանա
կէթիւրմէք, վէ վիւճուտտէ իչէ եարամայան նէս-
նէլէրի պէօպրէքլէրին այըրըպ տըշարը գօյապի-
լէճէյի պիր մատտէյէ թահվիլ էյլէմէք տիր:

Եւտիյիմիզ թա՛ամլարտա նիշաթէ վէ չէքէր
չօզ պուլունուր: Նիշաթէ հէյէթ ի ասլիյէսինտէ
հազմ օլունամայըպ, հազմ օլունուպ գանա կէչ-
մէօի իչիւն պիր ճիւզ՝ սու իլէ պիրլէշէրէք չէ-
քէրէ թահվիլ օլունուր: Էկէր վիւճուտին իչպու
հազըրլանմըլ օլան չէքէրէ իթիյաճը վար իսէ՝ անը
ալըպ իսթի՛մալ էտէր: Պու չէքէր չօզճա վիւճու-
տին տէրէճէ ի հէրարէթիւնի սազլամաղա իսթի՛-
մալ օլունուր: Լաքին էկէր վիւճուտին իչպու
հազըր օլան չէքէրէ իթիյաճը հօզ իսէ՝ գարա ճի-
յէրէ հէթիշալիյինտէ, օրատա քէնտիսինտէ պու-
լունան սուտան այըրըպ, (Կլայթօճէն) Միւքէվիլին ի
սիւքքէր, հա՛նի չէքէր հառըլ էտէն թէօմիյէ օ-
լունան պաչգա պիր նէվ՝ նիշաթէյէ թէպտիլ
օլունուր: Պու Կըլայգօճէն թէսմիյէ օլունան
նիշաթէ՝ հազմ օլունմազ պիր մատտէ օլուպ,
գարա ճիյէրտէ զըթըզ վագթը իչիւն տէրանպար
էտիլիւր: Վէ վիւճուտ քէնտինէ լազըմ կէլէն չէքէ-
րի սօղըրուտան էլտէ էտէմէտիյինտէ, գարա ճի-
յէրտէ պա՛ղը մայալար վաթըթասը իլէ պու Կը-
լայգօճէնին իւզէրինէ պիր ճիւզ՝ սու իլավէ օլու-
նուպ, հինէ չէքէրէ թէպէտտիւլ էյլէր, վէ վիւ-
ճուտ իչիւն իսթի՛մալ օլունուր:

Պիւթիւն վիւճուտին գանը պիր տազիղէտէ
իքի տէֆա՛ գարա ճիյէրին իչինտէն կէլմէքտէ օ-
լուր, վէ իթիյաճա կէօրէ գարա ճիյէր եա ֆազլա
չէքէր մատտէթինի հազմ օլունմազ մէզքիւր Կը-
լայգօճէն թէսմիյէ օլունան հայաթի նիշաթէյէ
թահվիլ էյլէր, եախօտ հազըր օլան Կըլայգօճէնի

չէքէրէ թահվիլ էյլէյիպ, գան վաթըթասը իլէ վիւ-
ճուտին հէր պիր զըսմընա եօլլամաղտա պու-
լունուր:

Էվէլէա զիքը էյլէտիյիմիզ կիպի, ՛ատի վագթ-
տա գարա ճիյէր մէզքիւր մախզէնիք խըսմէթիւնի
իֆա էտէր իսէ տէ, ուզուն պիր խաթալըզ վագ-
թընտա եախօտ իսթիյարըզտա իչպու գարա ճի-
յէրտէ մահֆուզ օլան պիր մըգտար զախիւրէ քի-
ֆայէթ էթմէտիյինտէն՝ վիւճուտ իթիյաճընը պաչ-
գա մէնպա՛լարտան տախի թէօվիյէ էտէր:

Խաթալըզ վագթընտա վիւճուտին տէրէճէ ի
հէրարէթի արթար, վէ նիսպէթէն ազ մըգտար
թա՛ամ հէնիլմէքտէ օլուր: Պիր ֆուրուշըն հէ-
րաթէթիւնի աթթըրմազ իչիւն զիյատէ եազաճազ
քէրէթէ լազըմ օլուուղու կիպի, խաթալըզտա
տախի արթան տէրէճէ ի հէրարէթէ մուգապի
վիւճուտտէն ֆազլա մատտէ թէլէֆ օլմաղտա օ.
լուր: Վիւճուտտէ թէլէֆ օլան մատտէլէր, պաչ-
լըճա եազ, գարա էթ, քէմիք, գարաճիյէր, տէրի
վէ գան տըր: Խաթալըզտա, օօն տէրէճէ աճըզ-
տա վէ իսթիյարըզ վագթընտա պաչլըճա մէզքիւր
մատտէլէր թէլէֆ օլուրլար: Լաքին հէր ալթ
տախի հալընա կէօրէ վիւճուտին պու տար
վագթընտա քէնտինին պիր զըսմընը ի՛անէ էթմէք-
տէ պուլունուր: Պու նիզամա սալթ գալպ իսթիւ-
նա տըր: Գալպ հէր նէ տէ օլտա ճիւզ՝ի պիր մըզ-
տար օլուն վիւճուտէ ի՛անէ էթմէզ վէ էտմէզ.
լաքին պաչգա ալթլէր հալարընա կէօրէ վէրմէք-
տէ պուլունուրլար:

Պէլիճէ զախիւրէ մէնպա՛լարընը ի՛անէլէրինին
մըգտարը սըրասըլլա զիքը էտէր իսէք չունլար
տըր: գարա էթ, եազ, տէրի, քէմիք, գարա ճի-
յէր վէ գան: Խաթալըզտա էն չօզ քէրէթէ վէրէ
պիլէն գարա էթ օլուպ, գան էն ազ վէրէնի տիր:
Գարա էթ հէր քէսին վիւճուտինէ կէօրէ
ֆարզըր մըգտարտա օլուպ, վիւճուտին սըզլէթի-
նին սայ քի տէօթթտէ պիրինի թէչքիլ էյլէմէքտէ
տիր: Վէ պու մըգտարըն տախի վիւճուտէ իգ-
թիզա էյլէտիյինտէ, եարըղընա գատար անա վէրէ
պիլիւր: Պէօյլէճէ գարա էթ՝ վիւճուտէ սըհէթտէ
պէօիւք պիր գուվիլէթ մէնպա՛լ օլուուղու կիպի,
խաթալըզ վէ իսթիյարըզտա տախի պէօիւք պիր
զախիւրէ տիր:

Եազ վիւճուտտէ պաչլըճա տէրի ալթընտա վէ
քէմիյին իլիյինտէ պուլունուր: Տէրի ալթընտա
պուլունան եազ ֆարզըր առէմէքտէ ֆարզըր մըգ-
տարտա օլուպ, էն զա՛իֆ առէմէքտէ պիլէ պիր
ճիւզ՝ի մըգտար պուլունըր: Եազ վիւճուտին տէրէ-
ճէ ի հէրարէթիւնտէ օէյլալ հալտէ պուլունըպ, վիւ-

ճուտին խաթթալը զնտա անա տէօրթտէ պիրինի վերէ պիլիր :

Կէօրիւտիւյնէ կէօրէ, գարա էթ վիւճուտինէ նիսպէթէն զիյատէ պիր մըգտարընը թէշքիւ էյ-լէտիյինտէն վէ զիյատէ պիր գըմընը վիւճուտէ վերէպիւտիյինտէն՝ եաղը վիւճուտէրէ մալիք օլ-մագտան իօէ գարա էթի չօգ օլան ռաղլամ վիւ-ճուտէրէ մալիք օլմագ էվլա տըր :

ԵՆՆԻ ՏՕՂՈՒՇ

(Յարո-Նիւն էֆ. Վ. Մարտիան, 'Այնլապ')

Եննի տօղուշ թալիթի ինճիլին էն մէրքէզի վէ էօսթի թալիթիւրինտէն պիրի տիր : Պու մատտէ հագընտա ինճիլտէ էն մուֆասթալ պահա Բապ-պըմըզըն Նիկոզիմօս իլէ օլան միւքեալէմէօինտէ տիր : Եննի տօղուշ մատտի 'ալէմին տա'իրէօին-տէն էօթէտէ, վէ, լուղէթին տար մա'նաթընտա, մա'ֆէվգ իւթ թապի'ա պիր վաղը'ա օլտուղընը գա-պուլ էթմէքլէ պէրապէր, անը քէնտի 'ա'իտ օլ-տըղը տա'իրէտէ, եա'նի 'իլմի րուհը ինսանի տա'իրէօինտէ վէ էլիմիգտէ օլան վաթթալար իլէ ան-լամայա մէ'զուհիլէթի քեամիլէմիգ պուլուհնտը-ղընը, վէ հաթթա պէօյլէ էթմէք ֆէրիգէ ի մու-գատտէսէմիգ օլտըղընը տա գապուլ էթմէլի իզ :

Պու խուսուստա ֆիքրէ վարիտ օլան իլք սիւ'ալ շու տըր : Եննի տօղուշ բուհըմըզըն հա'ն-կը տա'իրէօինտէ վուզու' պուլան պիր հալ տըր : Բուհը ինսանը ինճէ ուֆագ գըմօլարա տըրմագըլըգ 'իլմի րուհը ինսանի մու'ալիլմէրինճէ չիմտի էօքիմիշ սայըլըյօր : Անվալը բուհանիլէմիգին շուրա-յա գատարը Վե-պըիլէյէ, շուրտան էօթէսի Վե-նիլէյէ, վէ շուրտան էօթէսի էրաթիլէ 'ա'իտ տիր տէյիւ կէօթէրէմէգ իօէք տէ, բուհըն իչլէրինտէ պիր նէվ' թէֆրիգէ պուլուհնտըղը, վէ պա'զը 'ամէլէ-րիմիգտէ պուհնարտան պիրի, պա'զըլարընտա իօէ օլ պիրի մուհիմմ եէր թուլթմագտա օլտըղը տա թէս-լիմ օլուհնմալը տըր : Շիւպհէ եօգ քի թէճէտտիւտ ի գալպ ինսանըն պիւթիւն բուհընտա վուզու' պու-լան պիր թէպտիւթ իօէ տէ, պիր տա'իրէ վար քի, պու թէպտտիւլ օրատա տահա պէլիլ, գուվվէթ-լի վէ տէվամը պիր օուրէթտէ օլույօր : Պու' իրա-տէթ տա'իրէօի տիր : Բուհ իւլ Գուտտտան տօղ-մուշ օլան տաթմին իրատէթի Ալլահա թէպլիմ օ-լուհնմըշ տըր : Եննի տօղուշն տուլղուլար իւզէ-րինէ 'ազիմ թէ'օրի օլուր իօէ տէ, անլէր գա'իմ օլմայըպ, տա'իմա թէպտտիւլէ մա'րուզ տըրլար, վէ թէճրիպէ տալի կէօսթէրիյօր քի, իրատէթճէ էօսթի պիր թէպտտիւլ վուզու' պուլմայարագ,

տուլղուլարա կիւվէնմէք թէլիլքէլի տիր : Պու կի-պիլէր' տուլղուլար տալղաթը կէշաթէտէն սօնրա, էօքի հալլէրինէ տէօնիւյօրլար : Իմտի եէնի տ-ղուշն պէօյիւք իւրտմէթի' ինսանըն իրատէթինի Ալլահընքի իլէ հէմահէնկ գըլմագ տըր : Ալլահըն Բու-հընըն թէ'սիլի ալթընտա ինսան արթըգ քէնտի քէյֆինի վէ իրատէթինի արամագ, անճագ Ալլա-հըն իրատէթինի անլայըպ, անը եալիմաղա ճէհա-էտէր : Ինսան թապի'ր հալտէ Ալլահա նաղարէն տօղրու վաղ'իլէթտէ տէյիլ տիր : Ալլահ ինսանը քէնտի իլէ տօթլուգ 'ալագաթընտա պուլուհնուպ, էօյլէ եալաթըն տէյիւ խալգ էթմիշ իքէն, ինսան պու իմթիյագընը եա պիւլէյօր, եա տա պիլիլ ի-քէն, անը թահգիր էտէրէք, Ալլահ եօգ տըր կիպի եալայօր : Եննի տօղուշ իլէ ինսանըն 'էօմրիւնիւն միհվէրի տէյիլիլիյօր : Ինսան Ալլահա նաղարէն խուսուսի վէ միւլմագ պիր 'ալագատա օլտըղընը քէշֆ էտէրէք, օլ 'ալագայա սատըգ պուլուհնմայը վէ մաթլուպաթընա կէօրէ եալամաղը քէնտի 'էօմրիւնէ նիչանկեհա տէյիւ թանըր : Պու քիւ-չիւք պիր թէպտտիւլ տէյիլ տիր :

Եննի տօղուշ տէրուհի վէ քիւլլի պիր թէպտ-տիւլ օլտըղընը գապուլ էթմէքլէ պէրապէր, օլ թէ-պտտիւլիւն մահիլլէթ վէ թապի'աթընը տօղրու անլամագըլըմըզըն 'ամէլի հէճմիլլէթի վար տըր : Պա'զը ատէմէրին գաճընճա, եէնի տօղուշա մա-լիք օլան պիր քիմօէ արթըգ էօքիօ տէյիլ տիր : Օ եէնի մալիլուգ օլմուշ տըր : շու մա'նատա քի, անըն հէր շէյի, 'ազըլ, իրատէթի, իթթիլա'ը տէ-րուհիօի քիւլլիլէն պաշգալաշմըշ տըր : Պիր օէօգ իլէ, օ քէնտի վարըգ վէ մահիլլէթլէրինին քեամֆֆէ ի տա'իրէլէրի իլէ տէյիլիլմիշ, քիւլլիլէն եէնի պիր վարըգ օլմուշ տըր : Պիզ գաթէն թէճէտտիւտ ի գալպին մագարըլ էվվէլի իրատէթ օլտըղընը գա-պուլ էթմէքլէ, անըն նէ պէօյիւք պիր թէպտ-տիւլ օլտըղընը թէսլիմ էթմիշ օլտըգ : Ֆագաթ պու իրատէթտէ օլան թէպտտիւլ ինսանը ին-սանլըգտան չըգարըր, վէ անը կիւհնաթըգ մէլէք-լէր հալինէ կէթիլիլ : անըն 'ազընը ալըր վէ տէ-յիլիլ : անըն իթթիլա ը տէրուհիսինի ալըր, վէ ա-նը պաշգալաշտըրըր տէյիւ գանն էթմէք տօղրու տէյիլ տիր :

Էկէր պէնիմ 'ազըլմ Բուհ իւլ Գուտտըն թէ'օրիլ ալթընտա պաշգալաշմըշ իօէ, մէ'մուլ էթմէլի իմ քի եանլըշ օլան հիշ պիր շէյ տիւշիւնմէյէյիմ : Պու թագաթիւտէ ինսան 'ազըլ իլահիլէնմիշ օլարագ, օ-րատան տօղան հէր թէֆէքքիւրէ մուգատտէս վէ իլահի նաղարըյլէ պազըլմագ կէրէք օլուր, չիւն-քի 'ազլ տէյիլիլմիշ օլարագ եանլըշ միւլթալա'ա

հասր լուծմանը : Տեղեք հասնել տեղի տիր քի , պու
 ի ֆորմի տըր : Պիզ եկնիտեն տողմուշ օլտըզլարընը
 չօգ էյի պիլտիլմիզ զաթլարըն հանըլտըզլուն , վե
 հանըլմը իտիքլերին իզրար էթտիքլերին րաթ
 կելմիլ իզ : Փրօֆ . Տրըմընտ քէնտի «Բուհանի 'ա-
 լէմտէ թապի'ի գա'իտէ» նամ մա'րուֆ էոէրինտէ
 պէյան էթտիլի պիր չօգ գըլմէթլի էֆքեար վե
 միւթալա'ալար արասընտա եկնի տողուշա մալիք
 օլան ատէմ իլէ թապի'ի ատէմ արասընտաքի
 ֆարզը , չիչէք իլէ էլմա արասընտաքի ֆարզա
 թէյպի'ի էթմիլ տիր : Զաննըմըզն , պու թէյպի'ի
 եկնի տողուշտա վուգուլ' պուլան թէյպի'իլաթըն
 ի ֆորմի պիր թա'րիֆի տիր : Սահի տիր քի պու
 իքի ատէմ արասընտա պէյիլք ֆարզ վար տըր :
 Ֆազաթ պու ֆարզ էլմա իլէ չիչէք արասընտա-
 քի ֆարզ իլէ հիլ տեյլի նէվճէ միւսալի տեյլի
 տիր : էլմա հիլ պիր վազթ չիչէք օլամամըլ իսէ
 տէ , թապի'ի վէ կիւնահքեար ինսան' Ալլահըն
 Բուհը վաթըթասըլլա եկնի վէ խէլա արուսուշ
 պիր ատէմ օլույօր : Պիրի 'աթրլար կէչօէ եինէ էլ-
 մա գալըր , օլ պիրինտէ եիւքեյմէյէ վէ եկնի հա-
 յաթ կիլինմէյէ իմքեան վար տըր : Վէ պու թէ-
 պէտտիլ վէ թէրէֆֆիլ'ի միւմքին գըլան պիր չէյ
 հէր հալտէ ինսանտա մէվճուտ օլմազ կէրէք տիր :
 էլմա իւզերինէ նէ գատար չալըշտան , անը չիչէ-
 յէ թապի'իլ էտէմէզօին : Բէնտի նէֆօինի խօշնուտ
 էթմէքտէն պաչգա պիր չէյ պիլմէյէն ինսան միհ-
 վէրինի տեյլիլի , իլահի իրատէթէ ինգըյատ էտէ
 պիլմէսի ինսանտա մահֆուզ պիր գապիլիլէթ եա
 իմքեան ֆարզ էտէր : Պէլքի Ալլահ պուլը քէն-
 տիսինի պինիհայէ գուտրէթիլլէ եափըյօք տէնի .
 լէճէք տիր : Տօղրու , ֆազաթ Ալլահ ինսանտա
 քէնտի Բուհըն պիր չէ'լէսինի գօմուշ օլմայա-
 րազ , անը խարիճտէն մէխանիքի պիր սուրէթտէ
 թէյպիլ եա թէնտիտ էթմէքտէն գիյատէ , քէնտի
 սուրէթինտէ օլան բուհը ինսան տէրուսինի գաթէն
 գօյմուշ օլարազ , անը թէնտիտ վէ թէրֆի' էտիյօր :
 Ալլահըն թապի'աթտա իլէմէսինի թարզը տալի
 պու տըր : Օ' ժալամուտա մէֆրէթ պիր աղաճը
 թէմամըլլէ , ֆազաթ նէշվ ու նէմա պուլմամըլ պիր
 հալտէ գօմուշ տըր : Մուհիթին խըտմէթի անտէ
 մահֆուզ օլան հայաթը թէտրիճէն վէ միւնաթիլ
 եօլտա աշմազ տըր : Ալլահ ինսան իլէ օլան մու'ա-
 մէլէսինտէ պուլա իթիսնա եափմամըլ տըր : Թօ-
 խուտ պէյիլիլիլ նէմա պուլմամըլ իլիւն , ֆիլան
 վէ ֆիլան մուհիթէ միւնիթաճ օլտըլը կիպի , սուրէթ
 Ուլլահ իւզրէ խալզ օլունմըլ օլան ինսանտա մահ-
 ֆուզ օլան հայաթը իլահիլէտէ նէշվ ու նէմաթը ի-
 չիւն իլահի մուհիթէ միւնիթաճ տըր :

Նէպաթի հայաթ իլէ խրիթիլան հայաթը ա-
 րասընտա պաչգա պիր միւվազի' խաթթ տա չու
 տըր : Թօխուտ թօփրաղըն իլինէ տիւշտիլիւ ան-
 տէ հայաթ թարիգինէ կիրմիլ իսէ տէ , հայաթ
 հալա անտէ քէմալէ վաթըլ օլմուշ տեյլի տիր : Ին-
 սան իրատէթինի Ալլահա թէսիլմ էթտիլի անտէ ,
 եկնի պիր հայաթըն թարիգինէ կիրմիլ տիր : Փա-
 գաթ պու գատարը իլէ իլ պիթմէզ . հայաթըն տօ-
 լուլըլը պիր անտէ զահիր օլմազ : Հայաթ հալտէն
 հալէ թէրէֆֆիլ' տիր : մէնգիլտէն մէնգիլլէ թէ-
 րազը տըր : Եկնի տողուշ վաթըթասըլլէ իրատէ-
 թինի Ալլահա թէսիլմ էթմիլ օլան ատէմ տահա օլ
 հայաթըն ալաճաղը չէքլերի պիլմէզ : Թէպէտտիլ
 քիլլիլ օլտուլը իլիւն ֆիքը իւզերինտէ օլան թէ-
 օր եկնի տողուշ վաթընտա զայէթ պէյիլք տիր :
 Ֆազաթ գըլմէթլի օլան չէյ' օլ եկնի տողուշտան
 օօնրա անըն պա'իս օլտըլը եթկին վէ տօլուշ
 հայաթա տօղրու թէրազը տըր : Չօնուլըն տիւն-
 եպա կէլմէօի պէյիլք պիր վազը'ա տըր : Ֆազաթ
 պու ատէճէ եկնի պիր հայաթըն գափուսը տըր :
 Հայաթ տահա զա'իֆ տիր : չիտէթէ գարլը
 մուգավէմէթ էտէմէզ : Ուֆազ պիր օէպէպ հայա-
 թըն չարիւնը տուրտուրա պիրի . օլ կիւնպէլա
 հարէթթէ տէն էլլէր պիրազտան աղըր նէսնէլ-
 րի եկրտէն գալտրաճազ իօէ տէ , պու պիրտէն
 օլմայըպ , թէտրիճէն օլաճազ տըր : Խրիթիլան
 հայաթը պիր նօգթատան իլերիլլէ վէ հէր թարա-
 ֆա , եիւքեյէ վէ տերինէ տօղրու պիր թէրազը
 տըր :

Պու հայաթըն օէպէպ ի էվլէլի նէ' տիր : Պու
 սիւ'ալա ճէվապ վէրիլքէն , հէր նէվ' հայաթըն օէ-
 պէպ ի էվլէլի օլան Զաթըն էօնիւնտէ պաշըմըլ
 էյիպ , «Ալլահ» տէմէքտէն զայրի նէ' եափա պիրի
 իզ , էվլէթ , 'իլմ տահա չօգ իլերի կիտէ պիրի ,
 չօգ նամա'իլմ չէյլէր քէշֆ օլուհապիրիլլէր : Փա-
 գաթ «Հայաթ» նէ' տիր» օիւ'ալընըն էօնիւնտէ
 հիւքէմա պաշլարընը էյմէյէ մէնպուր օլաճաղար
 տըր : Մըսըն Սֆիլլէրի պէլքի պիր կիւն տիլլէրի
 աշըլպ օէյլէլլէր , ամմա հայաթըն Սֆիլլէրի տա'իլ
 օիւքէլթ գալաճազ տըր : չիւնքի հայաթը անլա-
 մազ Ալլահը անլամազ տէմէք տիր : Պիզ հայաթըն
 'ալայիլմ վէ խէսա'իսինի պիրիլիլ , անըն մահիլլէթ
 վէ աթըլ նէ օլտուլընը պիլմէյիլ : Ֆազաթ հայա-
 թը անլամազազ տա անըն պիլտէն թալէպ էթ-
 տիլ չէրա'իթի պիրիլիլ : Պօղաղըմըլա պիր պուշազ
 սափլամազ , եախօտ արսէնիք եէմէք հայաթըմըլ
 թէնիլքէյէ գօյմազ տէմէք օլտըլընը պիրիլիլ : Թիֆօ-
 տան եկնի գալըմըլ օլան օէվկիւլիւմիւղէ չօգ օէվտի-
 յի , լաքին հաղմը կիւն պիր թա'ամ եէտիրմէք , մէգա-

բն թէնարնտան կիւն իւլ գաիտըղըմըգ սեվկիւ-
իւմիզի կէրի մէգարն իշինէ եիթմէ օլտըղընը
տա էօրէնմիշ իշ: Պու վէ պուռնա միւմառը չօգ
չէլէրի պիւրիթէ, տէմէ տիր քի, ֆիզիքի 'ալէմտէ
հայաթըն պա՛ղը գաւա'իտ եա շէրա'իթինի Ալլահ
պիզէ քէշֆ էթմիշ տիր: վէ իսթէրոէք տահա պաշ-
գալարընը քէշֆ էտէճէք տիր: Պու վագը'անըն
զիյատէ տէրին մա'նառը վար տըր: Ալլահ' հայա-
թա միւթէ'ալըգ պու գատար շէլէրի պիզէ քէշֆ
ու պէյան էթմիշ իսէ, տէմէք տիր քի, հայաթ
մէս'էլէսինտէ պիզիմ իւլ իշտաշ օլմագ իսթէյօր:
Մագսէտի պիզի հայաթտան մահրում էթմէք տէ-
յիլ, անճագ հայաթա, հաթթա զիյատէօյլէ հա-
յաթա մալիք օլմամըգ տըր: իմտի նառը հայաթ
մէյտանա կէթիրէճէյիմիզէ տիգգաթ էտէյիմ, եա
արըգ, գա'իֆ, խաթթամիզաճ պիր հայաթ մէյտա-
նա կէթիրէճէյիզ, եա գալի պիր պիւնհէ, տօղրու
պիր գամէթ, վէ զըրմըղը եանագլար: Բուհանի
'էօմրտէ տախի հալ պէօյլէ տիր: Մագընաճագըմըգ
չէ' քեամիլէն էօլիւ օլմագ տէյիլ տիր, հայաթըն
էօլիւմէ պէնզէր նիւմուռնէլէրինի կէօրիւյօրըգ.
պուռնտան տա թագընմալըըգ: Ալլահ պիզէ թաղ-
լամ, կէնիշ, տօղրու հայաթըն եօլուռն կէօթէր-
միշ տիր: Անըն գա'իտէլէրինի քէշֆ էթմիշ վէ
էթմէքտէ տիր: Եա անլէրէ իթա'աթ էտիպ,
հայաթը հագիդիյէ մալիք օլաճագալըն, եա իթա-
'աթըըգ եաշայարագ, գօրգագ եիւրէք կիպի չար-
փընթըլը, բիւզկեար կիպի տէվամօրըգ վէ ճիհէթի-
նի տէյիշէն, էյրի գամէթի վէ տիթրէյէն տիզլէրի
իւլ իշթիրաքը հիթո ճէլպ էտէն պիր հայաթ իւլ
թիւրիւքլէնէճէքտիւ: Բապպ Յիսուստա տօղրու
հայաթ վէ անըն տօթլըղընտա ճօղըն մուհապ-
պէթ վար իքէն, հայաթըն էնկին վէ օրթմալը
թապագալարըլէ գանա'աթ էթմէյէ նէ՝ մէճպու-
րիյէթ վար:

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹԸՆ ՏԵՐԵՃԷԼԷՐԻ

(Միւս + էֆ. Մ. Ալըճէան, Թալա)

Պօղոս առաքեալըն խըմմէթինէ տա'իր Ա'մալ.
26. 16տա շէօյլէ օգույօրըգ. Քիպպ, այագ իւզէ-
րի տուր, զիրա կէօրտիւլիւն վէ թանա կէօրիւ-
նէճէյիմ շէլէրէ քէնի մէ'մուր վէ շահիտ թա'հին
էթմէք իշիւն թանա կէօրիւնտիւմ:

Էվվէլա կէօրպէյիւն շէլէրէ մէ'մուր վէ շահիտ
թին: Շամ եօլընտա Պօղոսըն Սէն քի'մ օին»
թիւ'ալընա Բապպ թարաֆընտան վէրիլէն ճէվապ
ճալիպ ի տիգգաթ տըր (Ա'մալ. 9. 5) «Պէն օէնին
թէ'ատտի էթաիյին Յիսուս իմ» Օրատա Պօղոս
Յիսուսըն խէլաքըհար օլտըղընը անլատը, վէ կիւ-

նահար 'աֆվընա մալիք օլարագ, բուհանի 'էօմրտէ
իւլ տալըն աթտը, եա'նի Յիսուս վաթթապըլա
խէլաթ պուլմուշ օլտըղընա էմին օլտը: Պինա'էն
'ալէյի Պօղոս էվվէլա թէվպէ վէ իման իւլ օլան
կիւնահար 'աֆվընա մէ'մուր վէ շահիտ օլաճագ
իտի, վէ անըն թա'իֆէլէր վէ Եհուտիլէր արա-
թընտա վէրտիյի իւլ միւստէ պու տըր: Լաքին
պիւլա շիւպհէ էկէր օ, անճագ խէլաթըն պու իւլ
առըմընտա գալաթ, վէ Բապպ Յիսուսը պիւլմէքտէ
թէրապըլ էլլէմէտէ իտի, անըն միւ'միւլէրէ վէ եա-
խօտ օէնէլէր էվվէլ թէվպէ վէ իման էլլէմիշ խրի-
թիյանլարա պուռնտան զիյատէ պիր տէյէճէյի սլմագ
իտի: Իշթէ պու նօգթատա Ա'մալ 26. 16նըն ի-
քիճի գըմը կէօղիւմիւլ կէօրիւնէ կէլիւ, Սանա
կէօրիւնէճէյիմ շէլէրէ քէնի մէ'մուր վէ շահիտ
թա'հին էթմէք իշիւն կէօրիւնտիւմ:

Սանիյէն, «Կէօրիւնէճէյիմ շէլէրէ»: Պու օէօղլէր
իւլ Պօղոսըն կէօղիւ էօնիւնէ բուհանի հայաթըն
պիւրիստուտ մէյտանը ալըլըյօր իտի: Կէօրմիւշ
օլտըղը Յիսուստա մալիք օլտըղը շու եէնի հայաթ
խրիսթիյանլարա էն օոն շէլ օլմատըղընը, վէ
միւթագպէլտէ տախի պիւլմէքտէ տէվամ էտէ-
ճէյինի, վէ կէօրէճէյի հագիգաթլարըն չօգ օլա-
ճաղընը անլատը:

Վէ իշթէ Պօղոսըն տուրմայարագ՝ կէրէք մէք-
թուպարը, կէրէք քէլամարը վէ սիյրէթի իւլ
միւ'միւլէրէ թէֆիհիմ էթմէքիւլ շալըշաղը շէլ
պու իտի: Գրիստոսա օլան իման իւլ կիւնահար
'աֆվընա մալիք օլան հէր ատէմ Գրիստոս քէն-
տիւտէ օուրէթլէնմէթի իշիւն թէրապըլ էթմէք
կէրէք տիր: Պօղոս պու հալի քէնտիւնտէ կէօրիւ-
յօր, վէ պաշգաթընա տա անը կէօթէրմիւլէ ճէհո
էտիյօր (2 Կոր. 3. 18):

Իման իւլ 'աֆվա մալիք օլմուշ պիր թագըմ
խրիսթիյանլար վար տըր քի, անլէրին 'էօմրէրին-
տէ՝ հէր պիր տա'իրէտէ Գրիստոս հալա օուրէթ-
լէնմիւլ տէյիլ տիր: Վէ պիւլա շիւպհէ շու պէտիհի
տիր քի, անլէր Բապպըն 'էօմրիւնէ պէնզէմէյէն
հալլէրտէ՝ պիւլէրէք տէյիլ, պիւլմէյէրէք տէվամ է-
տիյօրլար: Չիւնքի էկէր պիր ատէմ պիւլէրէք ֆիւլան
պիր կիւնահար տէվամ էտիյօր իսէ, տահա եէնի-
տէն տօղմուշ տէյիլ տիր: Լաքին հէր նէ տէ օլ-
աթ, պիւլէ եա՝ պիւլմէտէ, Բապպըն հայաթընա
միւշապիհ օլմայան ճիհէթլէր տախի Բապպա թէս-
լիմ օլաւնմալը, թա քի օ անլէրի տէ քէնտիւնտէ-
նէ պէնզէր գըլըն:

Իմտի պու պէնտի օգույանլարըն հէր պիրիշու
իւլ օընֆտան պիրինտէ պուլուռըյօր:

1. Պէլքի հալա կիւնահար տըր: Պու մէվզի'տէ

օլան ատեմին գալաի Գրիգորոսն անլամէթի իլէ մէմու տէյիլ տիր : Պէօյլէ պիր ատեմ հէր հանկը պիր քիլիսէյէ 'ա'իտ օլտա, պէլքի էյի պիր ատեմ, խայրխան պիր զաթ, պիր քիլիսէ 'ա'գաթը պիլէ օլա պիլիր, վէ երնէ տէ իմանտան օլան 'ա'ֆվա մալիք օլմամըչ օլա պիլիր : Պիր կիւնահքեար տըր :

2. 'Ա'ֆվա մալիք օլմուչ օլա պիլիր : Պէօյլէ պիր քիմտէ թէվպէ վէ իման էտէրէք, Բապպ Յիսուս Գրիգորոսն իմաշտա թէտարիք էյլէմիչ օլտըղը 'ա'ֆվա մալիք օլուր : Ամմա ինթիմալ քի բուհանի հայաթտա Յիսուսա միւշապի օլմագ կէրէք իտիյինի պիլէ պիլմէզ (Բօմ 8. 29), Կէօզիւնիւ գալտըր վէ պագ. Ալլահ Բապպ Յիսուսն 'էօմրիւնտէ էօնիւնէ էօյլէ պիր նիւմունէ գօյմուչ տըր քի, անա պէնգէտիքէ տահա զիյատէ պէնգէյէճէյին խուսուսլար վար տըր : Սէն պիր խրիթիյան հալիստէ, 'էօմրիւնտէ ֆիլան պիր ճիւնէթին Բապպնքին պէնգէմէտիյինի պիլէ' պէլքի պիլմէզ սին : Ինճիլէրտէ Բապպն 'էօմրիւնիւ միւթալա'ա էյլէ, 'էօմրիւնէ թաթպիզ էյլէ : Տօւ'ա իլէ Բապպն հուզուրունտա տուր, Բապպա էյիճէ պագ, Անտէ պուլունան սէլամէթ, թէմքին սէնտէ վա'ր մը : 'էօմրիւն անընքինէ նէ' գատար պէնգէր : Պու հալտէ Գ. Մուգ. սանա տահա զըյմէթի օլուր, անը տահա զիյատէ օէվէր սին :

3. Ճէլալտէն ճէլալէ թէպտիլ օլունանլար պուլընա պիլիր : Պու սընֆ միւ'միլիէր Բապպն քրրընը անլամըչ օլուպ, հէր վագթ անա տահա զիյատէ պէնգէմէքտէ օլուրլար : Մուհապպէթտէ, թէվագու'տա, հիւմիյէթ վէ մէրհամէթտէ, խըտմէթտէ, տու'ա տա, վէ սա'իլիէրի Գրիգորոսա կէթիւրմէքտէ կիւնտէն կիւնէ Բապպա տահա զիյատէ պէնգէրլէր : Արթըզ պուլունէ իշի ան պէ ան պիր թագըմ կիւնահլարտան փաքլէնմէք տէյիլ, պու խրիթիյանլըղըն մէնֆի թարաֆը տըր, անճագ տահա զիյատէ Բապպն հայաթընը աքս էտէր պիր այինէ մագամընտա օլմագ տըր :

Գրիգորոս անտէ սուրէթլէնմիչ տիր : 2. Կոր. 3. 18տէ պէօյլէ պիր 'էօմրիւն քրրընը կէօրիւրիւզ (Փէք էյի Եօնանիճէ պիլէն պիր Բուժտօթըմտան անլատըղըմա նագարէն, մէզքիւր այթին Եօնանիճէսի չու տըր) «Պիղիմ ճիւմէմիզ իօէ Բապպն ճէլալինի այինէտէ կիպի նիգապսըզ երիզ իլէ 'աքս էթտիւրէք, Բուհ Ալլահ թարաֆընտան հէման օլ սուրէթէ ճէլալտէն ճէլալէ թէպտիլ օլունըրըզ,» Բուհ թարաֆընտան թէպտիլ օլունըրըզ, անճագ 'էօմրիւմիւզիւն հէր պիր սա'իլիէսինի Անա քեա-միլէն թէպիւմ էթմէլիլիզ :

ԳԻԼԻՍԵԼԵՐԻՄԻՉՏԵ ԳԱՏԸՆԱՐԸՆ ԹԵՊԵՐ Ի ՊԵՇԱՐԵԹ ԵՄՐԻՆՏԵ ՄԵՍՈՒԼԻՅԵԹԼԵՐԻ

Թէպչիր ի պէշարէթ իշի ճիւմէմիզին տէ վագթընը, էմէյինի, փարաթընը, վէ հաթթա ճանընը պիլէ սարֆ էթմէյէ տէյէր օլան պիր խըտմէթ տիր : Վէ 'աճէպա պու կիւն չու քիլիսէլէրիլ գատընլարը արաթընտա, Յիսուսա իշտաչ օլան Մարիամ, վէ Տապիթալար պուլունմազլա'ր 'ը, իլէլաթեարըմըղըն տիւնեատան այրըլմազտան էվ. վէլ քէնտի օնպիլէրինէ «Կիտիպ պիւթիւն տիւն. եայա պէշարէթի թէպչիր էտինիզ» տէյիւ վէրտիլ 'էմրի պիլզ պու կիւն իճրայա նիչիւն թէրէտտիւտ էտիյօրըզ :

Իմտի Յիսուս, հէր պիրիմիզէ, պու իշտէ չալըշմալըզ իշիւն հէմ գապիլիէթ, հէմ տէ ֆուր. սաթ վէրմիչ տիր : Գիմիմիզի էվտէ Ալլահն քիւ. չիւք գուզուլարընա խըտմէթ էթմէյէ, պագրալըմըզ քէնտի իշինտէ ճէտարէթ վէ մուհապպէթ. լէ իլլէմէլիլէ, չօզլարըմըզ տա փարալարըմըզա ետրտըմ էթմէյէ տա'վէթ էյլէմիչ տիր :

Ամէրիգան Պօրտըն միսիօնէրլէրինին իշտէ պիրի գատընլար տըր : Միւպէշիլիլէրին, Գիտըր Կարթընլար, գըզլար մէքթէպի վէ'գօլէճլէրինին մէ. տարիֆլէրի' գատընլար թարաֆընտան չօգ էմէք վէ գահմէթլէ ճէմ' էտիլմէքտէ տիր : Ամէրիգան Դատընլար Պօրտու պու իշէ սոն տէրէճէ էնէմի. յէթ վէրմիչ օլուպ, հէր պիր քիլիսէ 'ա'գաթ գատընտան թէպչիր ի պէշարէթ իշիւն պիր մըգաթ փարա ալըրլար :

Ամէրիգատա պու իշ իքի գըմմա թագսիմ օլունուպ, Տախիլի վէ իտրիճի միսիօնէրիլք թէ. միյէ օլունուր :

Նիշէլէր պիւթիւն Ամէրիգա էհալիսի խրիթիյան տըր տէյիւ զանն էտէրլէր, լաքին էօյլէ տէյիլ տիր : Մ. Ամէրիգատա 100,000տէն զիյատէ Չիլիլիէր պուլունուլօրլար քի, պուլար հալա փուլփիլէնթ տիրլէր :

Ճէնուպ թարաֆտա օլան գէնճիլէր 8 միլիօն գատար տըրլար : Երմի պէշ օէնէ Պիրմատա թէպչիր ի պէշարէթ խըտմէթինտէ չալըշմըչ օլան պիր միսիօնէր թէպչիր ի պէշարէթէ օլան ինթիյանէն էն պէօյիւք պիր գըսմընըն իճրա օլունմաթընա միւհթամ օլան պիր մահալ, Պիրմատան զիյատէ պու Ճէնուպ թարաֆընտաքի գէնճիլէր իտիլինի կէօրմէքտէ իմօ տէմիչ տիր :

Մ. Ամէրիգատա 250,000 ինտիլալլար, եա'նի Ամէրիգա քէշֆ օլունտըղընտա օրատա քաքին օլան Կէրլի Ամէրիգալըլար վար տըր : Անլէրին պա'ղը գապիլիլէրինին արաթընա մէտէնիլէթ վէ խրիթ.

թիւանըզ կիրմիչ իսէ տէ, տահա փէք չօգլարը վահի վէ պարպար հալտա տըրլար: Տախիլի մի-
սիօնէրիք՝ ինճիլի պուշլարա վէ ինճիլտէն պի-
խապէր օլան սա՛իր էհալիյէ վա՛զ էտէրլէր: Ամէ-
րիգան Պօրտ վէ Գաառնլար Պօրտ չիրքէթի տէ
սա՛իր մէմէքէթլէրտէ պէշարէթին թէպչիրինէ սա՛յ
էտէրլէր: Գաառնլար Պօրտուէնա չիւպէ օլարագ,
սայքի ճիւմէ Ժողովական քիլիսէլէրտէ գաառնլար-
տան, կէնճ գարըլարտան, պազէն տէ չօճուզլարտան
միսիօնէր չիրքէթի պուշլուսուր, Եազընլարտա «Պէ-
չիք Շիււպէօի» թէսմիյէ օլուսնան եէնի պիր չիււպէ
թէչքիլ օլուսնմըլ տըր: Մէմէքէթիմիգին գաառն-
լարը չօճուզլարը, տահա պէչիքտէ իքէն, անլէրին
ճիհէգինի հազըրլամաղա պաչլատըզլարը կիպի,
պու «Պէչիք Շիււպէսինտէ» տէ հէր պիր վալիտէ
քէնտի չօճուզը հալա պէչիքտէ իքէն հէր օէնէ
չօճուզլարը իչիւն պիր մըզտար փարա վերմէյէ
վա՛տ էտէրլէր: Վէ պու չօճուզլարը միսիօնէր իչի
հազընտա թալիւմ էտէրէք, քէնտի մէսո՛ւլիյէթլէ-
րինին օ տա՛իրէտէ նէ գաառար չօգ օլտըզընը ան-
լէրէ անլատըրլար:

Ամէրիգան Գաառնլար Պօրտու կէչէն օէնէ
55,000 լիրա թօփլատը, վէ պու փարա տիւնեանըն
Ֆարզը մահալլէրինտէ օլան գաառնլարա ինճիլ
միւստէսինին խապէրի վէրլիմէսի եօլուսնտա զարֆ
օլընտը: Պու փարա զէնկիւնլէր թարաֆընտան վէ-
րիլմիչ եախօտ գօլայլըզլա թօփլանըլմըլ տըր տէյիւ
զանն էթմէյէլիւմ: Պիր զըսմը ֆազիր չամաչըրճըլա-
րըն գազանճընտան, տիկէր պիր զըսմը ֆազիր
ֆամիլեալարըն նաֆազալարընտան քէսիլմիչ օլա-
րազ վէրլիմիչ տիր: Ամէրիգան Գաառնլար Պօր-
տու օէնէտէ մա՛լիւմ պիր հաֆթայը թա՛նին
էտիպ, օլ հաֆթայա «Ինքեար Ը Նէֆա» հաֆ-
թաը թէսմիյէ էթմիլլէր: Պու հաֆթա՛ ումօւմէն
Ջատիկտէն պիր իքի հաֆթա էվվէլէ տիւշէր: Օլ
հաֆթա զարֆընտա հէր պիր ա՛զա Նէֆօնի ին-
քեար էտէրէք, քէնտի ինթիյաճընտան, հէմ քէն-
տինէ լազըմ օլան չէյլէրտէն պիլէ քէսէրէք, օլ
օէնէ իչիւն վա՛տ էթտիյի փարատան ֆազլա պիր
մըզտար հաֆթանըն սօնուսնտա վուզու՛ պուլան
թազտիս խըտմէթինէ կէթիրիւր, վէ պու ինճիլի
իչ իչիւն անը Ալլահա թազտիւմ էտէր: Պու փարա
իլէ միւպէշլիլէրէր, քէոյ մէքթէպլէրի, մէքթէպի
՝ալիլէր վէ զըզլար գօլէճլէրինին մէսարիֆլէրի տէֆ
ու թէսվիյէ էտիլիյօր:

Իմտի պիգիւմ քիլիսէլէրիմիգին ինթիյաճաթը ի-
չիւն տիւնեանըն օլ պիր թարաֆընտա օլան պու
սօթլարըմը մէս՝ուլիյէթի հիսա էտէրլէրտէ, պի-
գիւմ նէ գաառար զիյատէ հիսա էթմէլիլիմիգ լա-
զըմ տըր:

Կէօզլէրիմիգի էթրաֆա չէվիրիպ օէյր էյլէր ի-
սէք, ճէհալէթ, վէ պաթըլ ի՛թիգատ ալթընտա
պուշլուսնան նէ գաառար զըզ վէ գաառնլար կէօ-
րիւրիւզ, Նիչէ քէոյ վէ գաառապալարըմըզտա վա-
՛ըզօըզ վէ մօւալլիմօիզ ճէմա՛աթլար վար տըր:

Միւմքին տիր քի պա՛զըլարըմըզըն չախօէն պու
քէոյլէրէ կիթմէլիլիմիգի, եա պու իչէ զըզլարը-
նըզըն պիրինի վէրմէնիգի Ալլահ իսթէյօր: Աճէպա
պիգիւմ զըզլարըմըզ անալարընա, Ամէրիգա զըզլա-
րընըն քէնտի վալիտէլէրինէ օլտըզլարընտան զիյա-
տէ մի զըյմէթլի տիրլէր:

Էկէր Բապպ պիգի օլ իչէ տա՛վէթ էտիյօր ի-
սէ, «Խայր» տէմէյէ ճէսարէթ էթմէյէլիւմ: Պէլքի
չիմտի քէնտի պիգտէն ալթուսն, եա կիւմիւշ, եա-
խօտ պիր սուլ գարըտան իքի փուլ թալէպ էտի-
յօր: Հէր պիրիմիգնէ պու իչ իչիւն մէս՝ուլիյէթի-
միգ Ալլահ վէ պիգիւմ արամըզտա օլան չախօի պիր
մէս՛լէ տիր: Ճէվապը տօղրուտան քէնտինէ վէ-
րէլիւմ:

Պուսնտան մա՛տա, էթրաֆըմըզտա պուշլուսնալա-
րա չախօէն պէշարէթի վա՛զ էթմէլիլէ մէս՝ուլիյէ-
թիմիգի ունուլթմայարազ, հէր կիւն ճանլարըն խէ-
լատը իչիւն իճրա էտէճէք վազիֆէմիգ պուշլուսնու-
ղընը պիլմէլի իգ:

Իմտի արամըզտա Բապպըն տա՛վէթինի գապուլ
էտիպ, «Պիթիւն՝ալէմէ պէշարէթի թէպչիր էտի-
նիգ», «Մէճճանէն ալտընըզ, մէճճանէն վէրինիգ»
օէօզլէրինէ «Իչթէ պէն, պէնի կէօնտըր», «Ալ էօմ-
րիւմ, եա՛ Բապպ Յիսուս, Գըլ անը սանա մախ-
սուս» տէյէնլէր չօզալար իտի:

Ատանա

ԵՍԹԵՐ Ի. ԱՐԱՊԱՆԱՆ

ԻՆԿԻԼԹԵՐՐԱՏԱ ՔԻԼԻՍԷ ԳՕՆԿՐԷՍԻ

Հէր օէնէ ինկիլիզ քիլիսէսինէ մախսուս պիր
մէճլիսի ՛ումուսի (գօնկրէս)՝ ազտ էտիլիպ, անտէ
հէր հանկի պիր մէս՛լէլէյէ տա՛իր պիր գարար վէ-
րիլմիչ իսէ տէ, պա՛զը մէչհուր զաթլար ումուրը
տինիյէ վէ քիլիսէվիյէյէ՝ ալազատար օլան մուհիւմ
մատտէլէր իւզէրինէ նութզլար իրատ էտէրլէր,
վէ անլէր հազընտա միւզաքէրաթ վուզու՛ պուլ-
ուր: Պու օէնէ մէքըլըր գօնկրէս Հօկտեմըր
Յիւնտէ Ուէյմըթի նամ չէհրտէ ին՛իգատ էտիպ,
տէօթ կիւն տէվամ էյլէմիչ, վէ անտէ աթի իւզ զիքը
մատտէլէրտէն պահա էտիլմիչ տիր: Սհա ը՝ Աթի-
գին զըյմէթի, Խրիօթիյանըզ վէ Սէրվէթ, Նի-
քեաի վէ Թաթլիզ, Տին վէ Ախլազ, ինթիպահ ը
րուհանի, վէ սա՛իրէ: Գօնկրէսին ը՛իտի Լօնտրա
Եպիսկոպոսընըն մէճլիսի քիւշատ էթմէք միւնա-
օէպէթիլլէ իրատ էթտիյի նութզ տախի չայան ը

տեղագրութիւն: Անտէ միւշարիւնէ՝ Ինկիլիզ քիւսէսի ա՛գալարընըն քէնտի քիւսէյէրինէ սասաղդ գաւմալարը լաղըմ իտիյինտէն պահս էթմիշ տիր: Մա՛լիւմ օլաղըմ վէճէ իւզրէ, Ինկիլիզ քիւսէսինտէ պիր թագըմ քիւսէյէր Փափափիլիյէ մէյլ էթմէքտէ օլուպ, ազիզլէրէ, խուսուսա Մարիամա տուա, վէ թասփիլիյէրէ հիւրմէթ էթմէքլիյի վէ էմսալի պա՛ղը շէյլէրի քիւսէյէ իտիսալ էթմէք արզուսընտա տըրլար: Լօնտրա Եպիսկոպոսը՝ Մարիամա սէճտէ էթմէքլիյէ վէ Բիթ. Մուզաւտտէսէ մուղայիր օլան սա՛իր աւտէթլէրին քիւսէյէ իտիսալինէ միւսա՛ւտտէ էթմէյէճէյինի պէյան էթմէքլէ պէրապէր, Ինկիլիզ Տուա քիթապընտա վէ քիւսէսին էթքեար վէ ալին ու աւտէթլէրինտէ իսլահա միւսթաճ խուսուսլարըն պուլուստըղըն գապուլ էթմիշ, վէ լաքին քիւսէյին մաղիտէ օլաղըմ կիպի, էլան տախի պու նէվ իսլահաթա միւսա՛ւտ պիր մէվզը՝ ինրազ էթտիյինի իտտիա էտէրէք, պու մէս՛էլէլէր հազընտա միւթալա՛ւա էթմէք իւզրէ, քիւսէյէնէ 'ուսուսի պիր մէճիսին ազտընը թափլէ էյլէմիշ տիր: Վէ պէոյլէ պիր մէճիստէ աշխարհահս ա՛գալարըն տա պուլուսմասընը խայրը աւտա էթմիշ տիր:

Գօնկրէտտէ միւշաքէրէ էտիլէն մատտէյէրտէն 'Ահա ը 'Ալիէն Գըյօնի հազընտա սէոյլէյէնլէր, Անտէ կէօրիւլէն պա՛ղը ախլաղի միւշքիլաթը իւհամտա նիւմայան օլան թէրազըմ վէ թէքեմիւլ վասըթասըյլա թէֆոսիր էթտիքտէն սօնրա, Ալլահն թապի՛աթը, շախիյէթի, վահտանիյէթի, իւհամը, 'ատալէթի, վէ սա՛իրէ հազընտա անտէ թէլզին էտիլէն հազիգաթլարըն 'ուվիյէթինտէն պահս էտէրէք, անըն 'Ահա ը ճէտիտին միւթէմ միմի օլաղընը իտտիա էթմիշ տիրէր:

Ինիլիպա ը բահսի հազընտա սէոյլէյէնլէր, Ինկիլիզ քիւսէսինին ինթիպահը բուհանի խուսուսընտա գայտօղ պուլուսմաճը քէնտիսի իչիւն մուզիբր օլաճաղընը, վէ միւնասիպ հուսուստ տա՛իրէսինտէ իտարէ վէ իրշատ օլուսուր իսէ, մուճիպի պէրէքէթ օլաճաղընը, վէ Ուէյլ ինթիպահը բուհանիսինտէ Ինկիլիզ քիւսէսինին տէ հիսսէտար օլմաճը ֆա՛րտէլի օլաղընը թէ՛քիտ էյլէմիշ տիրէր:

Խրիւնիյանլէ ին 'ուսիլի 'ալաւսընտա պահս էտէնլէր, աւտէմ սէրվէթին ոահիպի տէյիլ, անճազ Ալլահ թաբաթընտա թա՛հին օլուսմըն պիր քէթխիւտասը օլաղընը, վէ սէրվէթէ մալիք օլանլարըն նազ ու նի՛մէթլէ 'էօմր կէչիւրմէք իչիւն միւսքիֆանէ ազլէ սարֆ էթմէյէ հազըլարը օլմատըղընը, վէ ազլէ գազանմազ իչիւն եանլը մէսլէք վէ վէսա՛րի իսթի՛մալինտէն ինթիւրազ էթմէք կէ-

րէք իտիքլէրինի թէ՛քիտ էյլէմիշ տիրէր: Վէճաճ մէս՛էլէսի էլէ ալընըպ, աւտէմլէրտէ կիւնահն նէթիճէսի օլան գապահաթ հիսսինի ույանտըրարազ, բուհանիճէ գայտօղըղըմ մէն՝ էթմէք, վէ վիստանը թէնվիր էթմէք իչիւն վասըթալար թափոյէ էտիրմիշ տիր: Գիլիսէնի Գըյօնի Գըյօնի օլան ալազասը տախի թահթ ը միւթալա՛ւայա ալընտազ, պախուսուս ճափօնիալլարըն ախլաղի մէպտէլէրի իզահ էտիրմիշ տիր:

Գօնկրէտին 'ուսուսի թէ՛սիրինին գանա՛ւաթ պախշ օլաղըմ գանն օլուսմազտա տըր:

ՎԵՐ. ՍԱՐԳԻՍ ՊԻԼԵԶԻՔՃԵԱՆ

Վեր. Ս. Պիլէզիքճեան՝ անասըլ Մարալը օլուպ, Փետր. 3 1840տա թէվէլիւտ էթմիշ, վէ թագրիպէն 65 սինինտէ օլարազ բահաթընա կիրմիշ տիր: Իլք թալիմինի մէրպուլ՝ օլաղըմ Սը. Սարգիս քիւսէսինին Աւագ քահանասը Տէր Յովհաննէստէն ալմը օլուպ, վագթընըն քիթապէթինէ քեամիլէն ալինա իտի: Սօֆրա իւզէրինտէ էքսէրիյէ գրաբար լիսանըյլ տուա էտէր, վէ օլ լիսանտա մուհարէր էն չէթին քիթապլարը սուհուլէթլէ անլար իտի: Իթթիհատըմըն պիր թէճէմիւլինտէ Նարեկին իլմի իլահիսի հազընտա պիր նութգ իրատ էյլէտի: Լուսաւորչական քիւսէյէնտէ պուլուստըղըմ գէման Փրօթէսթանթ օգուսուլարը իլէ միւսպահէտէ էտիպ, քէնտի քիւսէսինին թա՛լիմաթընը գուվվէթլէ միւտաֆա՛ւա էտէր իտի: Հազիգաթփէրվէր օլաղընտան, Փրօթէսթանլըղըն մահիյէթինէ ալահա օլընճա, 31 սինինտէ իլէն, իսլահ մէզնէպ թաբաթընը իլթիզամ էտէրէք, Նիհայէթ Տիվանը Ինճիլի քիւսէսինին ա՛գալընըն գապուլ օլուստը: Չէնտ սէնէ սօնկրա Մր. Մօնթիլըմըրինին իտաբէսի թահթընտա իլքի սէնէ 'իլմի իլահի տէրսլէրինի միւթալա՛ւա էթտիքտէն սօնկրա, Մարալ ճիվարընտա վագը՝ Ֆընտընագ վէ Տէրէքէոյլէրինտէ իլքի սէնէ վէ պա՛տէհու Հաճինտէ պիր սէնէ վա՛ղըղըմ խըտմէթինտէ պուլուստը: Նիհայէթ Հաճինէ պիր կիւնիլք մէսաֆէտէ վագը՝ Շարտէրէսինտէ 1872տէ թէլքիլ օլուսան եէնի քիւսէյէ իւզէրինէ չօպան թախսիս էտիլիպ, օրատա միւթէմատիյէն 15 սէնէ չալընտը: Պա՛տէհու վաթանընա ալմտէթլէ թէքրար պէշ սէնէ տահա խարնը, Տէրթիւլ վէ Ֆընտընագտա վա՛ղըղըմ իլէ մէշըւլ օլաղըտան սօնրա, գա՛ւաթը վիւճուտըմ սէպէպինտէն իչտէն ֆարիշ օլուս իսէ տէ, վա՛ղըղըմ գալմը օլան քիւսէսինտէ պիր մահ մէճճանէն խըտմէթ էյլէտի: Սեպ. 2տէ իւզէրինէ նիւզուլ իսապէթ էթմէքլէ, օլ ալըն Դօնտէ բահաթընա կիրմիշ տիր:

վեր. Ս. Պիլեգիբեհանըն էվաֆընճա գա'իֆ թարաֆը վար իտի իտէ տէ, գուզվէթի թարաֆը տահա գիյատէ իտի: Թէգ թահրիք օլունան պիր թապիաթը վար իտի իտէ տէ, ագըլը վէ միւտէպ-պիր պիր զաթ օլուպ, վա'ղարը գըտա, տմմա միւ-ֆիտ ֆիթըլէր իլէ տօլու օլուք իտի: Էսկի 'իլմի իլահիյէ էյի աշինա օլուպ, անրն պահօրնտան խօշ-լանըր իտի: Քէնտի ֆամիլեա ա'գասընը էյի իտա-րէ էտէր, վէ ճէմա'թընըն բուհանի ահվալը իլէ պէրապէր ճիսմանի ումուրընճա տախի անլէրէ եարտըմ էտէր իտի: Խաթալըգ միւտտէթինտէ եանընա կէլէնլէր իլէ չօգ մուհապպէթ իլէ վէտա'-լալըպ, ա'իլէ ա'գասընա նասիհաթլար իլէ ճէտարէթ վէրտի: Բապպ պազըտէ գալանլարընը թէօէլի էյէսին:

Մարաշ

ՍԻՅՈՆ ԹԵՐԱՅԱՆ

ՅԱՄԻԼԵԱ 'ԻՊԱՏԵԹԻ ՀԱԳԳՐՆՏԱ ՍԻԻՂԱԼԱՐ

Աթի իւզ գիթը սիւ'ալարըմըզա վա'ըզարըմըզ գըտա ճէվապլար եազըպ, իլք ֆուրսաթլա Ա-եփա-թէրին իտարէխանէօինէ իրօալա հիմմէթ էտէրլէր իտէ, պիզի միննէթտար գըլարլար: Էլպէթ ճէվապ-լարըն հէփիթինի, եախօտ հէր հանկը պիր մըզտա-րընը Ա-եփաթէրտէ նէշը էտէճէյիմիզէ տա'իր չի'տի-տէն պիր շէյ տէյմէյիզ, լաքին անլէրտէն թօփլա-տըզըմըզ մա'լիւմաթը գարիյունը քիրամըմըզա 'արզ էտէճէյիմիզի իւմիտ էտէրիզ:

1. Ճէմա'աթընըզտա պուլունան խանէլէրտէն 100տէ գա'նը հէր կիւն ֆամիլեանա 'իպատէթ 'արզ էտէրլէր:

2. Հէր կիւն օլմայըպ տա հաֆթատա պիր եա գիյատէ տէֆ'ալար ֆամիլեանա 'իպատէթ էտէն 'ա- 'իլէլէր 100տէ գա'նը նիսպէթինտէ տիրլէր:

3. Պու ֆամիլեա 'իպատէթլէրինտէ 'ուսուլի ուսուլ նէ' տիր, սալթ պիր տու'ա մը 'արզ օլու-նուր, Բ. Մուգ.տէն տախի գրա'աթ էտիլի'ր մի:

4. Ֆամիլեա 'իպատէթինի միւֆիտ վէ միւ'էս-օիր գըլմագ իլիւն օէն օլ 'իպատէթին նէ' ուսուլտա ինրա օլունմաթընը թալիյէ էտէրօին:

5. Ֆամիլեա 'իպատէթինի ճէմա'աթլարըմըզ արաթընտա թա'մի' էթմէք իլիւն ոէնճէ նէ' վա-տըթալար իսթի'մալ էտիլտէ ֆա'իտէլի օլուր, մէ-օէլա, Թէֆէքըլլէր քիթապը, Տու'ալար մէճ-մու'ը, Բ. Մուգ.տէն ինթիխապաթ վէ տա'իրէ:

ՅՈՂՁ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

«Հէր Ալահըն էվաթը օլանա' Ալահըն Գէլամը հայաթ էքմէյի (տիր), վէ իման իլէ օլան տու'ա հայաթ նէֆէսի տիր:»

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ՝ ՄԱՂԻԻՄԱԹ

(Հճայեալ Ս. Խարաճէեան, 'Ա. Ե. Բ. Ե. Բ.)

1.

Տիւնեանըն 1,500 միլեօն էհալիօինտէն 900 000.000 տան գիյատէսի պիրտէն գիյատէ իլահ գա-պուլ էտիյոր:

Պէշ օէնէ գարֆընտա (1898-1903) Ֆրանսա քէնտի էհալիօի իւզէրինէ անճագ 330,000 նուֆուս 'իւլվէ էտէպիլմիշ տիր: Ինկիլթէրա քէնտի էհալի-օի իւզէրինէ հէր օէնէ 400,000, Ճափօնիա 600,000, Ալմանիա 750,000, վէ Բուսիա պիր միլեօն նու-ֆուս 'իւլվէ էտիյոր:

Մր. Գարնէկի' իսթիխտամ էյլէտիյի 'ամէլէ ի-չիւն 1,500,000 լիրա մահիյէ իւճրէթ վէրիյոր: Միւմաիլէյհ, հայաթտա օլտուգճա, խայրիահ մագսէտլէր իլիւն մահիյէ 200,000 լիրա թախսիօ էթմիշ տիր: Մր. Մօրկան, Ամէրիգալը տիկէր պիր միլեօնէր, 60,000 քիշի իսթիխտամ էտիյոր: Ամէ-րիգանըն մէշհուր թիճարէթ չիթթէթլէրինին 28ինտէ կէնիշ օէրմայէ սահպիլ տիր: Ամէրիգատա օլան 200,000 միլ շմէնտըֆէր խաթթընըն 55,000 միլ գատարը քէնտինին իմիշ:

Պա'զը մէմէքէթլէրտէ, եէվմիյէ, հաֆթալըգ, ալըզ վէ տա'իրէ հալինտէ նէշը օլունան ղազէթա-լարըն 'ատէտի պէր վէճէ ի աթի տիր:

Ամէրիգատա 21,450. Ինկիլթէրատա 9,500. Ալմանիատա 7,500. Ֆրանսատա 4,500. Ճափօնիա-տա 2,000. Իթալիատա 1,500. Աւսթրիա-Հուն-գարիատա 1,200. Իսփանիատա 850. Բուսիատա 800. Աւսթրալիատա 800. Եունանիսթանտա 600. Սվիչէրատա 450. Հօլանտատա 300. Պէլճիգատա 300: Պու ղազէթալարտան եարըտան գիյատէօի ինկիլիզճէ լիօանտա նէշը օլունույոր:

Բուսիատա, պիւթիւն մէքթէպլէրտէ պուլուն-նան շակիրտլէրին 'ատէտի 4,484,500 հիսապ օլու-նույոր: Պու իտէ մէքթէպ օիննինտէ օլանլարըն եիւզտէ եիկիրմի պէշի տէմէք տիր: Սէնէվի իրա-տը 500,000,000 լիրա իքէն, մէքթէպ տա'իրէսինէ թախսիօ էթտիյի մէպալը 2,400,000 լիրա կիպի պիր շէյ տիր: պու իտէ նուֆուս պաշընա իքի ղուրուշ տէմէք տիր: Ճափօնիատա մէքթէպլէրտէ պուլունան շակիրտլէրին 'ատէտի 5,350,000 հիսապ օլունույոր: պու իտէ մէքթէպ օիննինտէ օլանլարըն եիւզտէ 92օի տէմէք տիր: օէնէվի իրատը 125,000, 000 լիրա իքէն (Բուսիանընքինն օէքիզտէ պիրի) մէքթէպ տա'իրէօինէ թախսիօ էյլէտիյի մէպալը 3,300,000 լիրայա պալիղ օլույոր քի ֆէրտ պաշընա սէքիզ ղուրուշ գատար տրր: Ճափօն հիւքիւմէթի, էճնէպի մէքթէպլէրտէ թէ'ալիւմ էյլէմէք իւզրէ, 940 կէնճ պուլունտուրույոր քի 560 գատարը Ա-մէրիգա մէքթէպլէրինտէ տիր:

օլորդընը պէյան էտէր : — Միտաք Պաղտասարեան՝ պու կիւնքի էտէպիյաթըմըզըն զա'իֆ հալինտէն պահա էտէրէք, շու մուհիմմ խուսուսը թէ՛քիտ էտէր, չէօյէ քի, էկէր էտէպիյաթըմըզը թէրֆի՝ էթմէք իթէր իօէք, 'ուլուսըն միւթալա'ազընա է-հէմմիյէթ վէրմէլի իզ :

Բիւրաւ, (Նօ. 38-41) փրօֆ. Ճէճիգեան Խրիս-թիյանլըգտա թէպէտտիւլ էթմէյէն 'ուսուսընլարըն պուսընլըզընը պէյան իլէ, անլէրտէն պիր գալը-նը իզա' էյլէմիշ տիր : էզճիւմլէ, Ալլահըն ֆէրտ-լէր իլէ օլան խուսուսի 'ալազազը, ինսան հագ-գընտա անըն պէյան էթտիյի երեքօէք թէապ-վուր, թէճէտտիւտի գալպ թա'իմի վէ սա'ի-րէ : — Ս. Պ. Մանուկեան վա'ըզլարա վէ ըուհանի պաշտօնեայարա՝ վաճիպ օլան հիւրմէթ վէ՝ իզգէթի կէօթէրմէքլիյին լիւզուսընտա պահա էթմիշ տիր : Պու միւսնասիպ տիր : Լաքին էհալիմիզ արաաընտա պաշտօնեայարըն ճախսը իչիւն տէյիլ, անճագ խըտմէթ վէ մէ՛մուսրիյէթիին մուհապպէթի իչիւն՝ անլէրէ 'իզգէթ էթմէքլիյէ զաթէն օլ գատար գուվէթի պիր մէյլ վար տըր քի, զաննըմզճա, էհալիմիզի պաշտօնեայարըն «Լիւսը իչիւն» թա'ի-զիմ էթմէյէ թա'իմ էթմէքլիք տախի ֆա'իտէլի օլուր :

Լոյս. (Նօ. 38-40) Ճէմա'աթլարըն մուհապպէ-թիին քիլիսէյէ ճէլպ էթմէք իչիւն վաաըթա մա-գաընտա քիլիսէտէքի թաափրիլէրին եագըըզը օլմասը թափաիյէ էտիլմիշ տիր : Գիլիօէտէ թաա-վիլէր պուլուսնաճագ իօէ, էլպէթթէ անլէրին հիւսն ի թապի'աթա մուվաֆըզ ըէսմէր օլմասը ճա'իզ տիր : Լաքին միւս՝ էլլիֆ «պիր ազ տահա իլէրի կիտիպ» տէյօր, «քի, էկէր քիլիսէլէրին իչիւնտէ թաափր օլմասա իտի, գօյմագ իճապ էտէր իտի» : Պու 'ի-պարէտէ «քիլիսէլէր» թա'պիլիինտէն էվվէլ պիր տէ «Հայ Լուս» գօնուլուս օլ գէման տօղրու օլուր իտի : Զիւնքի չօգ խրիթիյան քիլիսէլէր վար տըր-լար քի քիլիսէ իչիւնէ թաափր գօյմազըզը, վէ անլէ-րին էօնիւնտէ սէճտէ էթմէքլիյի Բ. Մուզաաաթէսէ մուզալիր պիր 'ատէթ տէյիլ 'ատտ էտէլէր : Լաքին 'այնի մատտէ իւզէրինէ եազըլմըջ օլան պաչգա պիր պէնտտէ միւս՝ էլլիֆ՝ քիլիսէտէ կէօրիւլէն աթվարճա ինթիզամսըզըզլարը փէք միւսնաթպէթլէ թաապի'ի էտէրէք, օլ խուսուսուտա իօլահաթ թափաիյէ էտիյօր : էզճիւմլէ, քիլիսէտէ գօնուլմագըզ, քիլիսէտէ տուրմագըզ, թապազլար վէ քիլիսէ հագգընտա օէօյլէմէքլիք : — Երուսանդ Վրդ. Մուզաաաթէրաթը իլահիյէ հագգընտա եազըզ, օլ նօզթա ի նազար-տան տիւնեատա կէօրիւլէն քէտէրլէրին թէֆսիր օլ իզահընա չալըմըջ տըր :

Մուլի, (Նօ. 1-5) . Պու զազէթա գատընլարա մախսուս օլուպ, մուհարրիլէրին տախի էքօէրի-թի գատընլարտան 'իպարէթ տիր : Գըզլարա վէ գատընլարա մախսուս թափր ու հարէքէթ գա-նուսլարը, վէ էլպիօէ վէ սա'իր թէգէինաթա տա- 'իւ մա'իւմաթլար վէրիլտիքտէն մատա, միւթէ-թէնէվվի՝ մատտէլէր հագգընտա պէնտլէր տախի պուլուսնապտա տըր : Մէսէլա, Գըզլար իչիւն 'իլ-մին լիւզուսը, Մոցարդ. Ինկիլիզ գատընլարըն ճէմա'աթ արաաընտա ֆա'ալիյաթը : Գօրօէ գու-լանմանըն թարզը : Գատընլարա մախսուս ֆազի-լէթ, վէ սա'իրէ : էփէյի գատընլար անըն իչիւն պէնտլէր եազմագտա տըրլար : Վէ կիտէրէք տահա զիյատէ մուհարրիլէրին մէյտանա կէլէճէյի մէ-մուլ տըր : Պու զազէթա իլէրիտէ գաաաալարտաքի գըզլարըն վէ գատընլարըն տախի ահվալընը միւ-թալա'ա էտէրէք, անլէր իչիւն ֆա'իտէլի օլաճագ պէնտլէր տէ նէչը էթմէքլէ, պիւա չիւպիէ էհալի-միզէ փէք մուհիմմ պիր խըտմէթ իֆա էտէճէք տիր :

Մուրա, (Նօ. 28-30) . «Գատըն մուհարրիլէրիմիզ» հագգընտա եազան զաթ Տիկին Տիւսաթ, Տիկ. Զա-պէլ Ագաաաթ, Տիկ. Եօյեան կիպի պա'զը միւս՝ էլլի-ֆէլէրին էսէրլէրի հագգընտա սէօյլէտիքտէն սօն-րա, գատընլարըն նիչիւն քիթապէթ 'ալէմինտէ չիմտիքիւնտէն զիյատէ ֆա'իլ պուլուսնաաղլարընա աթի իւզ զիքը սէպէպլէրի իրա'ն էյլէմիշ տիր : 1. Գատընլարա մախսուս պիր ճէաարէթօիզլիք, 2. Գատընլարըն քիթապէթ իլէ օղրաչմասը եա-գընմագ տէյիլ օլան եանլըջ էթքեար, 3. Նամիւ-նասիպ մուսախէգէլէր ինթիմալի, վէ սա'իրէ : Մուհարրի ի միւմաիլէյի գատընլար արաաընտա մուզթէտիր միւս՝ էլլիֆէլէր պուլուսնաաղլընա իւմիտ էտէրէք, անլէրի եազմաղա թէչվիզ էտիյօր :

ԿԻՐԱԿԻ ՄԵՔԹԷՊԻ ՏԵՐՍԼԵՐԻ

ՊԱՇԳԱԼԱՐԸՆ ԽԱԹՐԸ ԻԶԻԻՆ 'ԻՇԵԹՏԵՆ ՍԱԳԸՆՄԱԳ

1 Կօրն. 10. 23—33 :

Նոյ. 26, 1905, 484 է Կէր :

ԱՅԵԹԻ ՔԵՐԻՄԷ, 1 ԿՈՐ. 40. 12 :

ԵՆԷԻ 'ԵՊԻՏԵՆ. Փ. Էրն. 1 Կօրն. 10. 23—33 :

Սալ. 1 Կօրն. 8. Զոր. 1 Կօրն. 9. 19—27, փէնճ.

Րօմ. 15. 1—7. Ճիւս'ա Փիլ. 2. 1—11. Ճ. Էրն.

Րօմ. 14. 10—21. Կիւսի 1 Սէլ. 5. 4—11 :

Իլահաթ. Պու Կիրակի (Նոյ. 26.) պիւթիւն տիւնեատա պուլուսնա կիրակի մէքթէպլէրին

'իշտեթտէն իծթինապ էթմէք ֆարզը հազգընտա միւթալէ'ա էթմէօի թէնսիպ էտիւմիշ օլաղընտան, պիզիւմ տիյարըմըզտա պուլունան կիրակի մէք թէպլէրիմիզին տախի 'այնի մատտէյի միւթալէ'ա էթմէլէրի փէք միւնապիպ տիր: Կորնթոս՝ Եռնա- նիսթանտա պուլունան պէօյիւք վէ գէնկին պիր շէհր օլուպ, 400,000 նուֆուստան 'իպարէթ օլան էհալիսի գէվզ ու սէֆայա միւպլէլա վէ ախլաքճա ֆէսատա վարմըշ պիր հալտէ իտիլէր: Պուշլարըն աբաթընտա պուլ րիսալէնին եազըլտըղը վագթտան 5 սէնէ էվվէլ Պոզոս առաքեալըն եէտիլլէ պիր քի- լիսէ թէ'սիս էտիւմիշ օլուպ, անըն ա'գալարը ին- ճիլին նուրընը օլ շէհրտէ նէշր էթմէքտէ իտիլէր: Պուլ վագթտա օլ քիլիսէտէ վէ պա'զը պաշգա քի- լիսէլէրտէ պա'զը մէս'էլէլէր խալընճա տիզգաթ ճէլպ էթմէքտէ իտի: Պուլ մէս'էլէլէրտէն պա'զըլարը աթի- տէքիլէր իտի: 1. Եռնանի խրիսթիյանլար Եէհու- տիլիյին մաթլուպաթընը, մէսէլա խիթանը, հէքէլ խըտմէթլէրինի, 'Ահա ը 'Աթիգ շէրի'աթընըն թա'ամ վէ սա'իւրէճէ նիզամաթընը իճրա էթմէլի մի իտիլէր, էթմէմէլի մի իտիլէր: 2. Եէհուտիլէր իլէ պէրապէր Շաբաթ'մը, եօգսա կիրակիյի' մի, եօգսա իքիսինի' տէ մի թուրքմալը իտիլէր: 3. Փուլ- փէրէսթ թէ'ալլիւգաթլարը իլէ միւնապէթլէրի նէ օլաճագ իտի: 4. Փուլլարա գէպհ էտիւմիշ օլան հայ- վանլարըն էթինի եէմէլի' մի իտիլէր, եէմէմէլի մի իտիլէր: Պուշլար վէ պուշլարա միւմատը պիւ'ալ- լար քէնտիլէրի էփէյիճէ շաշըթ'մըշ իտի: Պուլ կիւն- քի տէրօրիմիզ պուլ սօն օիւ'ալա թէ'ալլիւգ էտէր: Փուլլարա գէպհ օլունան էթտէն եէմէլէրինէ պա- ղըլի'թիւրազլար վար իտի: Օ' Ա'մալ 15. 29տա գայտ օլունմըշ օլան գարարա գարշը իտի, փուլփէրէսթ 'այիլլէր իլէ 'ալազատար իտի, հաթթա օլ էթլէ- րին իսթի'մալ օլունտըղը պա'զը գիյաֆէթլէրտէ ախլազա մուղայիր հալլէր վուգուլ՝ պուլուր իտի, ճահիլլէր փուլ գուրպանընա էհէմմիյէթ վէրմէյէ թէճըրպէ օլունա պիլիլլէր իտի: Եինէ տէ օլ պիր թարաֆտան տէնիլէ պիլիլ իտի քի, Հէր հանկը պիր էթտէն եէմէքտէ աօլէն պիր կիւնաի եօգ տըր, վէ խրիսթիյանլըզ միւ'միլլէրի Մուսէ- վի շէրի'աթըն իտարէսինտէն խէլաս էթմիշ օլաղ- ղը հալտէ, պէօյլէ պիր նէհի օլ մէպտէյէ գարշը օլ- աճագ իտի, հէմ տէ շէհրտէ սաթըլան էթին խայ- լը պիր միգատարը պուլ նէվ' էթտէն օլաղը հալտէ, հէր քէս անլէրի օլ պիրլէրտէն թէֆրիգ էթմէք միւլքիլաթընա տիւլէճէք իտի: Առաքեալ պուլ խու- սուտա կիւզէլ պիր գա'իտէ վէրէրէք տէյօր: Իս- թէտիլլինի եէմէյէ ազատ օըն, լաքին էկէր սէնին ֆիլան պիր էթտէն եէմէքիլլին պիրատէրինին գա-

միրինէ գարշը օլաբագ, անըն մա'նէվիճէ միւթէ- գարրիր օլմատընա պատի օլաճագ իսէ, սէնին մուհապէթտէն նաշի ֆէտաքեարլըզ էտիպ օլ շէյտէն իծթինապ էթմէքիլլին տահա գիյատէ խրիս- թիյան բուհընա միւթապըզ տըր:

Միւ'ալէ'ա հապէլէրի. «Հալալ օլան» վէ «մա' մուր գրլան» շէլլէրի թէֆրիգ էյլէ: Պաշգալարըն գամիրինէ թէօքէգի մուճիպ օլաճագ շէյլէրտէն մու- հապէթլէ սագընմագլըզ գանուկունըն 'ուլլիլէ- թինի կէօսթէր: Օ մուհապէթ էսէրի օլուր, բուհանի 'ազամէթ իմա էտէր. պաշգալարըն խայ- րընա պիր խըտմէթ տիր. տտէմլէրին պիրի պիր- լէրի իլէ 'ուզիի 'ալազատա պուլունտըղլարընը իապաթ էտէր. Գրիստոսըն 'էօմրիւնէ միւթապըզ պիր հալ տըր:

Պուլ ուսուլըն հուտուտը վա'ր մը տըր: Պա'զը քիմէլէր պուլ գա'իտէյի սուլ ի իսթի'մալ էտէրէք, քէնտի քէյֆլէրինէ մուվաֆըզ կէլմէյէն սըրալար- տա «Պուլ շէյ պէնիմ գամիրիմէ գարշը կէլլիլ» տէյիւ սա'իլլէրին վիճտանլարընա հիւքմ էթմէլէ գալգըշըյօրլար: Մէսէլա, գատընլարըն քիլիսէտէ թէրէնիւմ էթմէսինէ, եախօտ սա'իլլէրին քէն- տի սէրվէթլէրինի կէօնէնմէսինէ վէ սա'իլլէրի իթի- րազ էտիլլիլ: Պուլ տօգրու տէյիլ տիր:

Պուլ ուսուլը միւսքիւրաթ մէս'էլէնինէ թաթ. պիզ էյլէ: Միւսքիւրաթըն ճիւզ'ի իսթի'մալ սէնի տահա չօգ իսթի'մալընա գըլաղուզլար: Լաքին սէն ճիւզ'ի իսթի'մալ էթմէքտէ ուզուկ վագթ տէվաճ էտէ պիլտէն պիլէ սանա 'ալազատար օլան պաշգա պիր քիմէլլին սէնտէն էօյրէնէրէք պէքրի օլմաղ փէք ինթիմալ տըր: Պիւնա'էն 'ալէյի պուլ մուհապ- պէթ գա'իտէսի սէնտէն թալէպ էտէր քի սէն քիւլլիլէն 'իշտեթտէն իծթինապ էտէսին:

Բահանի Կրէլէր. Պուլ տէրօտէ շակիւրալլի պաշգալարըն խայրը իշիւն ֆէտաքեարլըզ էթմէլէ թալիւմ էյլէ: Շակիւրալլէրին 'իշտեթտէն քեամիլլէն իծթինապ էթմէյէ գարար վէրմէլէրինէ սա'յ էյլէ:

Այ. 31ի էյի անլայըպ, տիգգաթլէ հըֆըզ էթմէ- յէ անլէրի թէյվիգ էյլէ:

ԻՂԱՆ

Էրմէնի 'իպարէլի վէ հուրուֆաթլը վէ էրմէնի իւլ հուրուֆ թիւրքի իւլ 'իպարէ օլաբագ 1906 սէնէսի կիրակի Մէքթէպի տէրս քիթապլարը սայ- քի հազըրլանմըշ օլտըղլարընտան, անլէրտէն իս- թէյէլլէրին քէնտի օրփարըշլարընը տէրհալ իս- թանպօլտա Պայպլ Հալմատա Մր. Ո. Ո. Փիթէ պիւ- տիրմէլլէրի բէճա օլունուր:

Եարըն կէնճիլլէրին տու'ա մէճիլլի ալաթ. սա'աթ 9½տա Րէսթտէ ին'իգատ էտէճէք տիր:

ՇՈՒՂՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

1905, Հոկ. 22/4 Նոյ.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տերսա՝աւելի. փաղար կիւնիւ Րամազանըն պի-
րինճի կիւնիւ օլմասը միւլապէտէօրիլէ վիւքէլա ի
ֆիխամ իլէ միւլչիրանը իղամ իֆթարը սէնիյէտէ
հազըր պուլունմագ շէրէֆինէ նա՛ր օլմուշլար
տըր. — Խաքիփայը շահանէյէ Նէճաշի Մէնէլիք
հազրէթլէրի թարաֆընտան 'արզը թա՛գիմաթ էթ-
մէք իւզրէ կէօնտէրիմիշ օլան հէյ՛էթ ի մախոու-
ռէ բէ՛րօթ ձէն. Մաշաշա ճէնապլէրի փէնճէն-
պիհ կիւնիւ հէյ՛էթ ի մէզըիւրէ ա՛գաօընտան Աթօ
էլլա Մարիամ փաշա իլէ միհմանտարը պէրապէր
օլտըղը հալաէ մապլէն ի հիւմայուհա 'ազիմէթլէ
'արզը թա՛գիմաթ էլլէմիշ, վէ պիւ վասըթա մագ-
հարը իլթիֆաթը հազրէթ ի Շէհրիյարիյէ նա՛ր օլ-
մուշ տըր. — Տէրիօա՛տաթ մէրքէզ փօթթախա-
նէօրինճէ, հաւալէ վէ փօթթա փաքէթլէրի մու՛ա-
մէլէօրինէ մախոուս կիշէլէր ազշամլարը գափան-
տըգտան սօնրա, կէճէլէրի սօն թրէնին հարէքէթի
զէմանընա գատար տախիլի վէ խարիճի հաւալէ-
նամէ վէ փօթթա փաքէթլէրի մու՛ամէլաթընըն
Սիրքէճի փօթթախանէսինճէ իճրասը թէգարրիւր
էլլէմիշ տիր. — Շիրքէթ ի Խայրիյէ թարաֆընտան
Արմաթրօն ֆապրիգաթընտա ինչա էթտիրիմիշ օ-
լան վափօրլար Տէրիօա՛տաթէ կէլմէք իւզրէ հա-
րէքէթ էթմիշլէր տիր.

Վիլայեթ Եւֆրատ. Պաղտատ տախիլինտէ քեա-
րին Հըլլէ գաղաթընտա զուհուր էտէն չիտաթի
ֆուրթուհատան 7 ըրիլ թէլէֆ օլմուշ, վէ պա՛ղը
կէօնէ խաթարաթ վուզու՛ա կէլմիշ տիր. — Իշ-
գօտրա հարէքէթզէտէկեանը իշիւն թօփլանըլան
իանէնին մըգտարը 531,592 զըշա պալիզ օլմուշ
տըր. — Իւշ վիլայէթաթի պաղապանըն սիւր՛աթը
թահօրի, վէ միւլթէզիմէրին զիմմէթլէրինէ մու-
գապիլ թէֆէրիւզ օլունան էմլաք ու արազիին
ֆիւրուսթը վէ թահիլտարլար իլէ գապզիմալլէր,
վէ պէլէտիյէլէր հիօապաթընըն թէտգիզի, վէ զիմ-
մէթաթ գալան ազէնին թահիլի իլէ վարիտաթը
պէլէտիյէնին թահիլի օլունտըղը մագսէտէ սարֆը,
վէ գաօապալարտա ի՛մալաթըն թէզերիտին պէզիլ
մէթա՛ի օլունմասը էմր օլունմուշ տըր. — Իւթ-
կիւպ շէհրինին էլէքթրիզ իլէ թէնպիլի զըմնընտա
պէտէլիյէ տա՛իլէսինճէ իմթիյազ էլէ կէշէրիւմէ-
սինէ թէշէպպիւս օլունմասը թէթափվուր էտիլմէք-
տէ տիր. — Ջարիֆի թիճարէթխանէօի մէնթու-
պիյնինտէն Մ. Ֆիթիլիօ՝ Պէյրուքտա պիր էլէք-
թրիզիլ թրամվայ իհաաթը զըմնընտա իմթիյազ
թալէպ էթմիշ, վէ Համիտիյէ—Հիճազ տէմիր եօլու
խաթթը իշիւն 12,000 լիրա ի՛թասընը տէր՛իւհտէ

էթմիշ տիր. — Մազրու՛աթըն եթթիշմէսի, վէ հա-
սատըն վէ մահուլըն ալընմասը զէմանը օլտըղըն-
տան, մահուլաթը արզիյէնին մըգտարընը վէ
իշթիյաճաթըն տէրէճաթընա տա՛իր թահիլաթը
լազըմէ իճրասըլլէ, տէֆթէրլէրինին օէրի՛էն կէօն-
տէրիլմէսի Մանաթըր վիլայէթինտէն միւլհազա-
թա թա՛միմէն իշար էտիլմիշ տիր. — Ալման շէ-
քէր թահիլլէրի Սէլանիքաթ զայէթ ճէօիմ պիր
շէքէր անթըրփօթը թէ՛սիօինէ, վէ փիացայա
կէօրէ, շէքէր սաթմաղա գարար վէրմիշլէր տիր.
— Կէշէն ձիւմ՛ա կիւնիւ Իօքէնտէրիյէտէ եաղան
եաղմուրլար պիր գաշ պին լիրա գարար ու զիյա-
նը մուճիպ օլմուշ տըր. — Պա իրատէ ի Սէնիյէ
Սանա՛տա պուլունան խաթթախանէ ի 'աքէրի
իլէ էպիյէ ի էմիրիյէ թա՛միր վէ թէճաթա էտի-
լէճէլէր տիր.

Միւլէիլլէ. Էճնէպի կիւմիւշ մէքըիւքեաթըն
մէմալիք Շահանէտէ մէն՛ ի թէտափիւլիւ էմր օ-
լունմուշ իքէն, պա՛ղը եերլէրաթ պու կիպի մէթ-
քիւքեաթըն ալընըպ վէրիլտիյի խապէր ալընտը-
ղընտան, գաթ՛իէն թէտափիւլլէրինէ մէյտան վէրիլ-
մէմէօի պիլտիրիմիշ տիր. — Պէրլին աթարը 'աթի-
գա ինիթիւթօթը պաշ քեաթիպի Փրօֆ. Գօնմէ
իլէ Վիէննա աթարը 'աթիգա ինիւթիւթօթը միւ-
տիրի Փրօֆ. Պէնտօրֆ Իզմիրէ վասըլ օլմուշլար
տըր. Փրօֆ. Գօնմէ Պէրղամա, վէ Փրօֆ. Պէնտօրֆ
Այաթուլուզ հաֆրիյաթընը զիյարէթ էտէճէլէր
տիր. — Տէֆթէր ի խաղանի վէ փօթթա վէ թէ-
լէկրաֆ նազարէթլէրինտէ միւթթախտէմ սանտըգ
էմիլլէրինտէն ըրիպէթ ու է՛լիյէթի անլաշլան-
լարըն մալիյէ սանտըգ էմիլլէրի կիպի թէմաթի
մէ՛մուրէյէթլէրի լազըմ կէլէճէյի իզթիզա էտէն-
լէրէ պիլտիրիմիշ տիր. — Արազի ի էմիրիլլէ
վէ խալիյիլի ախէրէ ինիթիպալ էթտիրմէք իւզ-
րէ, իճրա ի թէտգիգաթ էթմէքթիզին 'իւմ
ու խապէր ի՛թա էտէն գարիյէլէր հէյ՛էթ ի իւ-
թիյարիյէլէրինին տախի տէֆթէր ի խաղանի մէ՛-
մուրէլլէրիլլէ պէրապէր թահիլը մէս՛ուլիյէթ վէ
մուհաքէմէյէ ալընմասը գարարկիր օլմուշ տըր.
— Պունտան պէյլլէ միւվազէնէ տախիլինտէ գար-
ալըզ թէտարիք օլունմագսըզըն ինչա՛աթ հագգ-
լարընտա իթիգաթա պուլունըլմամասը գարար-
լաշտըրըմըլ տըր. — Իրատը Մանաթըր Համի-
պիյէ օէնայի՛ մէքթէպինէ 'ա՛իտ օլմագ իւզրէ,
տէրիխանէյէ կէթիլլէն գօշ, գօյուշ, քէշի վէ
գուզուլարըն եաշ տէրիլլէրինտէն 3էր փարա, վէ
եաշ օրըր տէրիլլէրինտէն 60ար փարա ախզը, վէ
միւլհազաթտան թօփլանըլըպ, տէրիխանէյէ օրա-
տըլմագսըզըն խարիճէ սէվգ էտիլմէք իւզրէ, շը-
մէնտըֆէր իթթաթիօնընա նազ օլունմագ գուզու
տէրիլլէրին մախրէճլէրինտէն հայվան խաթթա-
լըղը օլուպ օյմատըղընա տա՛իր րափօրթ վէրիլ-
ճէյի օրրատա գօշ, գօյուշ, գուզու (վէ քէշի տէ-
րիլլէրինտէն 8էր փարա իւճրէթ ալընմասը, վէ պու
իւճրէթլէրին իթթիֆասը իշինին տա՛իրէ ի պէլէ-
տիյէճէ էմանէթէն իտարէ էտիլմէսի ֆէրման պու-
յուրըլմըլ տըր.

Փրօ. ճեմա՛ւրը. Ատաւիազարընըն հենի քիւիտէ պինտաընըն թախտօի կէչէն ճիւմ'ա էրթէօի վէ Կիրակի կիւնլէրինտէ իճրա էտիւմիշ օլուպ, կէլէ-ճէք հաթթաքի նուսխէմիզտէ օլ պապտէ մուֆաս-սալ մալիւմաթ վէրէպիլէճէյիմիզի իւմիտ էտէրիզ, — Հոկ. 12յէ միւսատըֆ Փէնճէնպիհ կիւնիւնտէ Եփրատ գօլէճին 25ինճի րէա՛ ի սէնէ ի տէվրիյէ զիյնէթի իճրա օլունմըշ օլուպ, անտէ 40-45 դա-տար մէ՛զունլար հազըր պուլունմըշ, վէ վազի ու հալա միւնասիպ նուլթզար իրատ օլունմըշ տըր, Գօլէճին մէ՛զունլարընըն պու նըսթ Յըքելեան միւ-նասէպէթիյէ գօլէճէ վէրտիքլէրի ի՛անէ 800 լիւա-յա պալիզ օլունշ, վէ տահա զիյատէ օլանաղը մէ՛-մուլ օլունըյօր իմիշ, Օլ միւնասէպէթլէ Կարապետ էֆ. Սոդիկեան վէ Մկրտիչ էֆ. Որքերեան գօլէճին փրօֆէօրլարը ռիւթինէ դապուլ էտիւթիլէրի տէ իլան օլունմըշ տըր, — Մարաշ իլմի իլանի մէք-թէպի միւտիլի Տօգ. Լի կէչէնլէրտէ Ամէրիզայա յազիմէթ էթմիշ օլուպ, կէլէն Յունվարա դատար յալտէթ էտէճէյի մէ՛մուլ պուլունմագտա տըր:

Հայ Լաւօ. ճեմա՛ւրը. Փաթրիգիւնէնին քեաթիպ-լէրինտէն Տ. Գարեգին Վրդ. Խաչատուրեան Սիօ Ժառանգաւորաց մէքթէպինէ նազըր թա՛ւին էտիւ-միշ տիւր, — Հապէշիթմանտաքի էրմէնիլէրին չօ-պանը Տ. Մկրտիչ Բեն. Զըղատեանա վարդապետ-լիք բիւթպէսինին վէրիւմէօի թէգարբիւր էյլէմիշ տիւր, — Ս. Փաթրիգ հազրէթլէրինին Հապէշիթմա-նըն Մէնէլիք գրալընա կէօնտէրտիյի օրհնութեան կօնդակը միւշարիլէյի փէքթաճօին էտէրէք, գու-յուլճու պաշըսր Յակօք էֆ. Պաղատաօրեանը քէնտի դարպիւնէսինէ նազըր թա՛ւին էյլէմիշ տիւր, — Մըսըր Առաջնօրդը Տ. Մկրտիչ Մ. Վրդ. Իսքէնտէրիյէ վաօըլ օլունշ, վէ Դազի Ահմէտ Մաւթար փաշայը զիյարէթ էտիպ, Ս. Փաթրիգ հազ-րէթլէրինին թալօիլէնամէօինի միւշարիլէյիէ թադ-տիմ էյլէմիշ տիւր:

Գալօլի՛ ճեմա՛ւրը. Մարօնիլէրին փաթրիգի է-լիաօ Հօյէք հազրէթլէրի՛ փափա հազրէթլէրինէ պիր թէլէկրաֆ չէքիպ, միւշարիլէյի թարաֆընտան խաքիփայը Փատրիշահիլէ թադտիմ էթմիշ օլաղըր վէ մէմալիքի Շահանէտէ պուլունան Մարօնիլէր վէ պիւթիւն Գաթօլիքլէր իչիւն իպզալ պույուրը-յան էլթաֆ ու յալաթըֆը ճէլիլէտէն տօլայը թէ-չէքթիւրաթը միւթէգամմին օլան նամէ ի մախսուօըն մահգօլիլէթի Սէնիյէյի մուճիպ օլաղընը թէպ-չիւր էյլէմիշ տիւր, Միւշարիլէյի Փաթրիգ հազրէթ-լէրի Լիպնանտա պուլունան Մարօնի քիւիտէլէրինէ տէ թէլէկրաֆ չէքիպ, թէմատի ի՛էօմրի Փատի-շահի իչիւն էտիլէ ի վաճիպէյի իֆա էթմէլէրինի թէնպիհ էյլէմիշ տիւր, Փաթրիգ հազրէթլէրինէ մուրաօսա՛, վէ Պա՛ւալպէք մէթրօփօլիտի Եուհան-նա, վէ Գօրէշ մէտրօպօլիտի Եուլթի իսթէֆան էֆէնտիլէրէ իքիճի բիւթպէտէն Օսմանի նիշան-

լարը վէ քիւիտէ ի մէգթիւրին պա՛զը օա՛ր մէ՛ մուրլարընա օա՛ր նիշանլար իհասն պույուրու-մըշ տըր:

Բոս՛ ճեմա՛ւրը. — Տէրիօա՛տտէթ փաթրիգա-նէօի կէչէնլէրտէ Սահա շէտիտին Եուհանիճէ աթնամէսինի սօն քէշֆ օլունան էլեազըլար իլէ թաթպիգ էտէրէք, հենի պիր թապլընէ նէշր էյլէ-միշ իտի: Պուլունան օա՛ր Օրթօտօգս փաթրիգ-խանէլէրէ վէ միւթազիլ օլան Օրթօտօգս քիւիտէ-լէրին ը՛հիւթիլէնէ պիրէր նուսխէ իրօալ էտիւմի-տիւր: — Իսկիւպտէ պիր հէնի քիւիտէ ինչաթ իչիւն Փաթրիգ հազրէթլէրինէ 52,000 Ֆրանգ իր-օալ օլունմուշ տըր: — Իզմիրտէ վէֆաթ էտէն վաթիլ Ապաճը օլուն նամ զաթ, պիլճիւմէ օր-վէթինի Դայօտէրիյէտէքի Բուս մէքթէպի իլէ էլ-թամխանէսինէ թէքք էթմիշ տիւր: — Փաթրիգ հազրէթլէրի տիւնեանըն միւթէլիֆ մահալլէրին-տէ պուլունան Օրթօտօգս ճեմա՛ւթլարըն րուհա-նի մէ՛մուրլարընըն ուսուլը թա՛յիլինէ տա՛ր պիր փլան թէրթիպ էտէրէք, անտէ պիլճիւմէ մէ՛մուրլարըն Իսթանպօլ փաթրիգխանէօի թարա-ֆընտան թա՛յիլէտիւմէօինի թալօիլէ էթմիշ տիւր: — Եուհանիթթանըն մէպուսան մէճիլիտի ա՛ղաթըն տան՛Ս. Եօրկիս Պալթաճը Իզմիր խաթթախանէթինէ 1,000 Ֆրանգ ի՛անէ էյլէմիշ տիւր:

ԹԻԻՃԱՐԻՑԻ

Լիրա 100 դրշտան	
Պաղարայ օգգա փր.	Շէէր գանթար դր.
Անատուլու սէրթ 40-41	Թըրիսթի 106
Անատուլու ալա 44-45	Բուս 78
Ուն չուվալ դր.	Գահվէ 100 օգգ. 6½-6¾
Գըրմա ալա 76-77	Փէլէն չուվալ դր.
Էնգա. Գօն. գըր. 72-74	Մըսըր 80-82
Օտէօա 95-100	Ինկիլիզ 110-112
Մարսիլեա սէրթ —	Բիզօն ֆր. 42½
» Էուլմազ —	Ճափօն 145
Արֆա օգգա փր.	Ճափն. թաղլ. դր. 130
Անատուլու Ա. 27½	Փա՛մաթ օգգա
» Բ. 27	Ատանա խըճ. ալէմ 6½-6¾
» Գ. 27	Աֆիւն օգգա
Մըսըր օգգա փր.	Դա. Հիւս. Պալթէ. 125-127
Իզմիր —	Ֆառալթա 100 օգգա
Սէլանիք 30—	Դարա Տէնիզ 165-175
Թէթլէ օգգա դր.	Սէլանիք 215-220
Էնգալէ, Եօզղա. 17-18	Պուլղարիանըն 160-175
Ենն օգգա դր.	Սոսա՛ օգ.սը փր. 75
Անատուլ. գըրփիմ 7	Նօրոս օգգա փր.
Կաւ չիթթ թէնէ. դր.	Անատուլու 43-48
Բուս, փիւրցամըզ իչիւն 36	Պալթէօիւր 55-58
Իսրաճաթ իչիւն 31	Մէրօն
ՍԱՐՐԱՅԻՑԻ	
Էհմա՛ Միւլթաթիլէ	Լ. 0. 97 30
Շարք Տէմիր Եօլա Թա՛ճիլաթը	Ֆրէ. 131. 75
Ա. Բրէտի Գօնիլէ Եթիպիլէն	» 314
Բ. " " "	» 270. 50
Պանգ Նաթիսալ աը կրէ-	» 434
Մէճիլէյէ ՊՐԶ. 107 26	Գրէիլէյ ՊՐԶ. 54 03
Մէթալիք " 103	Լիւր-Ինկիլիզ " 109 30
Էիւմիւշ Ուֆ-ՊՐԶ. 104	Էիւմիւշ մահէթ " 68 20
Նաթիլէօն ՊՐԶ. 91 40	Գա՛միս " 8 63

Ի Ա Ր Ի Ճ Ի Յ Է

Պէշն էլ յիշէլ յիշաւստեպաւն. Ինկիլթէրբանըն փէ-
թէրսպուրկ օտֆիրի կէչէն հաֆթա պա մէ՛ղունի-
թէ Լօնտրայա միւթէվէճճիէն հարէքէթ էթմէղ-
տէն էվվէլ, Ձար իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա
պուլունմըչ աքը, վէ Ձար հազրօթլէրի՝ օտֆիր ի
միւլարիլէյնէ ֆէվգէլ'ա տէ աթարը իլթիֆթա կէօս-
թէրմիլ տիր: Յրանսըզ զազէթալարը մէզքիւր
միւլագաթ Անկիւ-Րուսիա ի՛թիլաֆընա՝ 'ալագա-
տար տըր տէյիւ պէյանը իւմիտ, վէ պինա՛էն'ա-
լէյ ֆէվգէլ'ատէ էհէմմիյէթ 'աթֆ էթմէքտէ տիրլէր:
Դապիլ քի Յրանստա քէնտիլէրին միւթթէֆիգի
Րուսիա վէ տօթթու Ինկիլթէրբա արասընտա պու-
կիպի պիր ի՛թիլաֆ իչիւն մէվճուտ օլան էչէտտ ի
արզու սէպէպիլէ Յրանսըզլար՝ մէզքիւր միւլագաթ-
տա պու կիպի պիր ի՛թիլաֆըն տէլիլէրինի կէօրմէյէ
մէյիալ պուլունմըչօրլար: Սիէն'ապըն պէյանընճա,
Ինկիլթէրբատա Ինկիլթէրբա իլէ Րուսիանըն իւ-
թիլաֆլարըն քէնտի արալարընտա թէսվիյէ, վէ
ազալի կէլէճէք օն օնէն իչիւն պիր միւնասէպա-
թը սուլիլիյէ էսաթը իւզէրինէ ի՛թիլաֆ էթմէլէրի
զըմնընտա չօգ նայլմըչ պիր արզու վար տըր:
Սիէն'ապըն զաննընճա, իքի հիւքիւմէթ եէքտի-
կէրիլէ մուխալէսէթքեարանէ մու'ամէլէտէ պու-
լունճադ օլուրլար իօէ, պու կիպի պիր ի՛թիլա-
ֆըն հուսուլը միւլմըին տիր: — Զօկտ. 26տա Պէր-
լինտէ Մարէչալ Դօնթ Յօն Մօլթքէնին թէզքեա-
րը նա՛մը իչիւն ըէքք էտիլմիլ օլան հէյքէլին ըէօ-
մի քիւշաթը իճրա էտիլմիլ, վէ ազալմայըն չէքի-
լէն պիր զիյաֆէթտէ իմփէրաթօր հազրէթլէրի
տէմիլ տիր քի, ճէֆէնտիլէր, պիզիմ տիւնստա
նէ վէճիլէ գա՛րմ պուլունտըլըմըզ կէօրտիւնիւզ:
Իմփի եաշաթըն գուրու պարութ, քէսքին զը-
լըճ, հէտէֆէ նազըր կէօզլէր, վէ տա՛րմա տինճ
գալան 'ազալէլէր, վէ տէֆ' օլուն պէտպինլէր:
Պէն միւսէլլա՝ 'աթքէրլէրիմիգին չէրէֆինէ պատէ-
նուլ օլուրըմ' իքի կիւն էվվէլ իմփէրաթօր հազ-
րէթլէրի քէնտիօնէն իքրամէն չէքիլէն պիր զիյա-
ֆէթտէ չէօյլէ տէմիլ տիր, ճէմմալը իթմինան ի-
լէ վէ բահաթ վէ էյի պիր վիճտանըն պախչ էթ-
տիլի ճէսարէթ ի մէրտանէ իլէ եօլումըզ իւզէրինէ
էնկէլ չըզարմաք իօթէյէն, վէ պիզի մէնաֆի՛ ի
մէյրու'ամըզը իսթիհալ էթմէլըլէքտէն մէն՝ էթ-
մէյէ չալըլան հէր քէօնի եիւզիւնէ պիւլա խալֆ ու
փէրվա նազար էտէպիլիլիլիլ յ Յրանսա օյապիյու-
նընէն էֆքեարընճա, իմփէրաթօրըն սէօզլէրինէ
հիլ պիր մա՛նա ի թէճալօւզքեարանէ 'աթֆ էտիլ-
մէմէլ տիր: Օ՝ 'ասքէրլէրէ օէօյլէյօր իտի, վէ

էթրաֆընտա փարազ իւնիֆօրմալը զապիթան
պուլունտըլընտան, միւշարիլէյն քէնտի օէօզլէրի-
նի էթրաֆընտաքիլէրէ ույտուրմըչ տըր: Ինկիլ-
թէրբա հարպիյէ նազըրը Մ. Պրօտրիք՝ իրատ էթ-
տիլի պիր նութգտա Ինկիլթէրբա իլէ Ալմանիա
հիւքիւմէթլէրի արասընտա պիր կէօնէ հիսսիյաթը
'ատալէթքեարանէ մէվճուտ օլմատըլընը, վէ անլէր
արասընտա կէօզէ չարփար պիր մէս'էլէ, եա՛նի խու-
սումէթ հաթըլ էտէ պիլէն, եախօտ անլէր արասըն-
տա տօթթուլը հուսուլինէ մանի՛ օլան հիլ պիր չէյ
պուլունմատըլընը պէյան էթմիլ տիր: Քիւնիլ-
Զայի'ալ պու նութգը քէմալը մէմնունիլէթլէ
զիքը էտիպ, տէյօր քի, Մ. Պրօտրիքին պիր հիւս-
նի ի՛թիլաֆըն մաթլուպ վէ միւլթէզէմ իտիլինէ
տա՛ր պէյանաթընը Ալմանիա թէքրար էթմէքտէն
պաշգա պիր չէյ եափամալ իօէ տէ, մուհապպէթ
իքի պաշտան օլմազ կէրէք տիր: Քէզալիք մէզ-
քիւր զազէթա Մ. Պրայօըն իրատ էթտիլի պիր
նութգը տախի քէմալը մէմնունիլէթլէ զիքը էթ-
մէքտէ տիր: Մ. Պրայօ նութգընտա Ալմանիա ի-
լէ հիւսնիւ միւնասէպաթըն Յրանսա իլէ հիւսնիւ
միւնասէպաթըն իտամէ վէ մուհաֆազաթընա մանի՛
օլամայաճաղընը պէյան, վէ միւլագապէ ի թիւճճա.
րիլէնին իքի պէօյիւք վէ հէմճինօ գալմ արասըն-
տա օյապի խուսուլէթ վէ 'ատալէթէ պիր օէպէպ
թուլուլմալը մէսլէքինի թազպիհ էյլէմիլ տիր:
Լօրտ Րօզպըրի տախի իրատ էթտիլի պիր նութգ-
տա Յրանսա իլէ 'ազտ էտիլմիլ օլան մուգարէ-
նէթ ի գալպիլէտէն տօլայը իզհարը մէօէրրէթ
էթմէլէ պէրապէր, Յրանսա իլէ տօթթուլընը Ալ-
մանիայա գարչը՝ տու ի աէքպէրիք օլտըզը ֆիքրինի
զայէթլէ թազպիհ էթտիլինի պէյան էթմիլ տիր:
— Փարիստէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօ-
րէ, Յրանսըզլար՝ ըէ՛րս ի հիւմէթ Մ. Լուպէնին
Մատրիտէ իճրա էթտիլի օէյահաթտան տօլայը զա-
յէթ մէմնուն տըրլար: Դրալ Ալֆօնօնըն իսփանիա-
նըն Յրանսա իլէ տօթթուլընը սա՛ր տէվլէթլէր
իլէ օլան տօթթուլընը հիլ իխալէթմէզ սուրէթին-
տէ սէօյլէմիլ օլտըզը սէօզիւ թա՛ն թապիլպ է-
տէրէք տէյօր քի, Յրանսանըն իսփանիատան եա-
լընըզ քէնտիլիլէ տօթթ օլմաթընը թալէպ էթմէք-
իլիլէ զէրրէ գատար արզուսը եօզ տըր: Պու սէ-
պէպտէն Դրալ Ալֆօնօնըն Ալմանիայա մէվճուտ օ-
լան զիյարէթինէ նազարը խօշնուտի իլէ պաղա-
ճադ տըր: Յրանսա ըէ՛րս ի հիւքիւմէթինին Մատ-
րիտ օէյահաթը կէչէն Փէնճիլէպիհ կիւնիւ խի-
թամա էրմիլ տիր: Միւշարիլէյն հազրէթլէրի Դը-
րալ իլէ սամիմանէ վէտալաշաղգտան սօնրա, Մ.
Րուվիլէ իլէ պէրապէր Լիզպօնա միւթէվէճճիէն

հարեքէթ, վէ երթեօի սապահլայըն շէհրի մէզ-
քիւրէ միւլապետէթ էթմիշ տիր: Անլէր օթաօիօն-
տա փօթօռլիզ գրալը իւլ վէլիի 'աշա փրէնսի
վէ էքեապիր իւլ սիւֆէթաի էննէպիյէ թարաֆլա-
րընտան իօթիգպալ էսիւմիլէր տիր: Սօգազլարտա
Մ. Լօւպէյէ կէօթէրիլէն ասարը հիւսնիւ դապուլ
Մատրիտտէ կէօթէրիլէնլէր դատար շէվէլի օլմուշ
տոր: Մ. Լօւպէ փարիսէ 'ալտէթ էթմէք իւզրէ,
վափրա րաքիպ օլմուշ տոր: Փօթօռլիզ գրալը
Նոյեմբեր ալընտա փարիսի զիյարէթ էտէնէք տիր:

Միւլէիլէի. Ճափօնիա տօնանմաքընըն Հոկ.
23տէ Թօքիօ քէօթէրիլէն իմփէրաթօր թաքա-
ֆընտան իծրա էթտիրիլէն րէսմի կէշիտի զայէթ
փարապ օլմուշ տոր: Իրիլի ուֆազլը 150 հարպ
սէֆինէլէրի պօռլուսուպ, պոռնլար հիւր պիրի 3
միլ ուզոռնլուզընտա Յ խաթթ թէշէրլ էթմիլէր
իտի: Իշպու րէսմի կէշիտտէ Ամիր. Նօէլ զօման-
տաքընտաքի Ինկիլիզ տօնանմաքըն իւլ պիր Ամէրիգա
զըրհլըքը հազըր պոռլուսմուշլար տըր: Իմփէրաթօր
եանընտա Ամիր. Թօկօ պօռլուստըզը հալտէ, Աօմա
զըրհլըքըն իւլ խաթթըն էօնիւնտէն կէշտիքտէն
սօնրա, Իքիմնի վէ իւլիւննիւ խաթթլարըն արաքըն-
տան կէշէրէք 'ալտէթ էթմիլէր տիր: Էթթէօի կիւ-
նիւ Թօքիօ պէլէտիյէ իտարէթի թարաֆընտան Ամիր.
Թօկօ չէրէֆինէ րէսմէն պիր րասիմէ ի գապուլ իծրա
օլուսմուշ տոր: — Եռւնան գրալը Եօրկի հազ-
րէթլէրի միւսինն փէտէրինի զիյարէթլէ ետի
հաթթա անըն եանընտա գալտըգտան սօնրա,
Հօկտ. 24տէ Գօփէնհակընտան փարիսէ միւթէ-
վէննիւն հարեքէթ էթմիշ տիր: Միւշարիլէյի օ-
րատան եանընտա մախտուսը փրէնս Նիզօլա պու-
լուստըզը հալտէ, Գրալ Էտուրրա վէ Գրալիշա Ա-
լէքսանտրալը զիյարէթ էթմէյէ կէլէնէքլէր: Անլէր
Նայ. 13տէ Ուրիտսըր զասրընա եթիլէնէքլէր
տիր: — Մ. Ամէրիգա մալիյէ նազարէթիինն կէշէն
հաթթա նէշր օլուսման րափօթթընա կէօրէ, խա-
զինէտէ մէվնուտ ալթուսն ագչէնին մըգտարը
748,425,923 տօլար տոր: — Ինկիլթէրրատա հիւ-
քիւմէթ ֆըրգաքընըն պիր նազլէտի փարլամէնթօ
ա'գալըզընա ինթիխապ էտիլմէյէ մուվաֆֆապ օլ-
մուշ իսէ տէ, հիւքիւմէթին պոռնտան իւլ սէնէ
էվլէլէի ինթիխապտա մալիք օլտըզը 1,725 րէյ
էքսէրիլէթի պու տէֆ'ա 422յէ թէնէզդիւլ էթմիշ
տիր: — Սէլվէյըն Արմինին րէ'իսի ձէն. Պութ'ա
էրազիլ սընֆլարը արասընտա իֆա էթմիշ օլտըզը
խըտէմաթը մէմուսհայա միւքեաֆաթէն Լօնտրա
շէհրիլէյի իմթիյալը վէրիւմիշ տիր: ձէն. Պութ'ա
պու միւնաօէպէթլէ 5,000 ֆազիր չօնուգլարա
պիր զիյարէթ վէրմիշ տիր: — Փրօֆ. Գօրն իս-

միւնտէ պիր Ալման մուլթէրիին պէյանըննա,
թէլէկրաֆլէ ֆօթօկրաֆլար կէօնտէրմէքիլին ու-
սուլընը քէշֆ էթմիշ տիր: Միւմաիլէյի Մուսիխ-
տէն Նիւրէնպէրկէ, Կանի 160 քիւմէթրօլըք պիր
մէսաֆէյէ 10տան 20 տազիգա զարֆընտա պէօյլէնէ
թէլէկրաֆլէ ֆօթօկրաֆ իրալ էտէ պիւմիշ տիր:
Միւմաիլէյին զաննըննա, անտէ լազըմ կէլէն իս.
լահաթըն իծրաքընտան սօնրա, 6 փարմազ միւ-
րէպալընտաքի պիր ֆօթօկրաֆ Կա րէսմ պու
վէննիւ Յ օանիլտէ սա'իւր պիր եէրէ նազլ էտի-
լէպիլէնէք տիր: — Րէսմէն պիւտիրիլաիլինէ կէ-
րէ, Գրալ Էտուրրա հազրէթլէրի կէլէնէք օնն
իպթիտալէրինտէ ֆէվգէլ'ատէ պիր մուրախտա
վասըթասըյէ ճափօն իմփէրաթօրընա Տիզ Պա-
ղը Նիշանըն կէօնտէրէնէք տիր: Թօքիօ օրթա
էլիլիլի օնֆարէթէ թէրֆի' էտիլէնէյի կիպի, Ճա-
փօնիանըն Լօնտրա օնֆարէթի տախի պիրիմնի
էլիլիլէ թէրֆի' էտիլէնէք տիր: — Ալմանիա հիւ-
քիւմէթի' փէքին շէհրիինն տախիլ պուլուստըզը
2ին էյալէթիտէ շէնտրֆէր խաթթընըն մու-
հաֆազաքըն իլիւն թէրքէ էտիլմիշ օլան տիւվէլի
էննէպիյէ 'աքէրլէրինն կէրի չաղըրմասընը
սա'իւր տէվէթլէրէ թէքիլէ էթմիշ տիր: Լօնտրա-
տան, Թօքիօտան վէ սա'իւր փայիթախթլարտան
կէլէն թէլէկրաֆնամէլէրտէն պու թէքիլիին գա-
պուլ օլուսմազը անլալըմագտա տոր: Սէֆա-
րէթխանէլէրին մուհաֆազաքընա մախտուս էննէ-
պի 'աքէրլէր' պու թէքիլիտէ գիքըր օլուսման 'աա-
քէրլէրին իլիւնտէ տէյիլ տիրլէր: — Րուս Ազիզ Մի-
նօտընըն պաշ միւստա'ի ի 'ուսմուսիսի մէ'մուրի-
լէթիլտէն իօթի'ֆա էթմիշ տիր: — ձէն. Տրա-
կօմիրօֆ վէֆաթ էթմիշ տիր: Միւշարիլէյի գա-
լէթ իխթիյար օլմասա իտի, Մանչուրիա Րուս
օրտուսը պաշ զօմանտանլըզընա թա'նին օլու-
սուր իտի: — Մ. Ամէրիգա րէ'իս ի հիւքիւմէթի
Մր. Բօզէվէլիին րաքիպ օլտըզը վափօր Միսիփի-
փի րըմազընտան ալաղըյա էնմէքտէ իքէն, տիկեր
պիր օնֆինէ իւլ միւստաէմէ էթմիշ իսէ տէ, հիւ
քիւմէ պիր զաքար ու զիյանա օղրաշմամըն տոր,
վէ ըրմաղըն մանաքպընտա պահրէն. Ուալիկ-
թընա 'ալտէթ էթմէք իւզրէ, միւմաիլէյի տիկեր
պիր վափօրա րաքիպ օլմուշ տոր: — Միւրիլիվա
Սըր-Չարլա Ուիլսօն պու տէֆ'ա 69 եալընտա
օլտըզը հալտէ վէֆաթ էթմիշ տիր: Միւթէ-
վէֆա ի միւմաիլէյի վաքթըյէ ինկէլթէրա-
նըն Սիվա 'ուսմուսի զօնօլօլըզընտա պուլուս-
մըն օլտըզը կիպի, Կօրտօն փաշայը թախիսէ մէ-
մուր հէյէթ ի օնֆէրիլէյէ տախի տախիլ օլուսմա-
մըն, վէ Արզը Ֆիլիթիին քէշֆլաթ վէ հաթթի-
յաթըն իլիւնտէ պէօյիլէ իլ կէօրմիւշ տիր:

ԲՍԹԱՆՊՈՒՏԱ

Ա. ՅԱՎՈՐ ՊՅՈՒՆՆԵՐ ՄԱՐԿԱՊՈՒՆՆԵՐ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՍԵՐԸ
Ֆիմանմանքար Եօգուլը Ամիրիգան խան

ՆԵՆԻ ՔԻՓԱՊԼԱՐ

Պէտք է թէն զիւրաթ իւր սաթը լաւն աթիւտէք թիթապլարա խասսէթէն տիգգաթ տա՛վէթ օլու-նալ :

Նօմէրօ 871 Բէտ Հառուզըն Ինկլիզէտէն Թիւրք-ճէյէ լուղէթ քիթապլը : Սահիֆէ 827, ա՛լա միւ-ճէլէտի 95 վէ 'ատի միւճէլէտի (Նօմէրօ 872) 80 զուրուշ :

Նօմէրօ 873 Բէտ Հառուզըն Թիւրքճէտէն Ինկ-լիզճէյէ լուղէթ քիթապլը : Սահիֆէ 2,224, ա՛լա միւճէլէտի 180 վէ 'ատի միւճէլէտի (Նօմէրօ 874) 160 զուրուշ տըր :

Պու լուղէթ քիթապլարընըն կէրէք Ինկլիզճէ-տէն Թիւրքճէյէ կէրէք Թիւրքճէտէն Ինկլիզճէյէ օլանլարը պու տէֆ'ա պիր պէտիւլ-քլիւքտէ վէ չէլլտէ ճիւղլէնմիշ տիր :

Նօմէրօ 849 'ԱԼԷՄ Ի ՀԱՅՎԱՆԱԹ գըսմը էվլէԼ

Նօմէրօ 850 'ԱԼԷՄ Ի ՀԱՅՎԱՆԱԹ գըսմը սանի Պիրինճի վէ Իքինճի գըսմլարըն 'ատի միւճէլէտի այրը պըր 3էր զըշ'ա, վէ Իքիսի պիրլիքտէ եինէ 'ատի միւ-ճէլէտի 5 զուրուշ'ա սաթըլտըղը կիպի, Իքի գըսմ-լարըն պիրլիքտէ ա՛լա միւճէլէտի տախի 6 զու-րուշ տըր : Պու քիթապլարըն էրմէնիճէսի տախի պուլուշուր :

Նօմէրօ 621 ՄԵԿՆՈՒԹԻԻՆ ԶՈՐԻՑ ԱԻԵՏԱ-ՐԱՆԱՑ . սահիֆէ 924, 'ատի միւճէլէտի 15, ա՛լա միւճէլէտի 18 զուրուշ :

Նօմէրօ 623 ՄԵԿՆՈՒԹԻԻՆ ԳՈՐԾ . — Բ. ԿՈՐՆ-ԹԱՑԻՍ . սահիֆէ 523, 'ատի միւճէլէտի 9, ա՛լա միւճէլէտի 11 զուրուշ :

Նօմէրօ 625 ՄԵԿՆՈՒԹԻԻՆ ԹՂԹՈՅՆ ԱՌ ԳԱ-ՂԱՏԱՑԻՍ — ՅԱՅՏՆՈՒԹԻԻՆ . սահիֆէ 774, 'ա-տի միւճէլէտի 12, ա՛լա միւճէլէտի 15 զուրուշ :

Իւշ ճիւղի, Եանի Նօմ. 621, 623, 625 պիր-լիքտէ, 'ատի միւճէլէտի 30 զուրուշ, վէ նօմ. 622, 624, 626 ա՛լա միւճէլէտի 40 զուրուշ տըր :

Նօմէրօ 628, ԲԱՌԱՐԱՆ ՍԲ. ԳՐՈՅ . սահիֆէ 635, ֆիյ. 15 զուրուշ :

Իսթանպուլտա Ամէրիգան խանընտա սաթըլ-մագտա օլուպ, Թաշրառան իսթէյէնլէրին Մր. Ու. Ու. Փիթէ միւրաճա՛աթ էյլէմէլէրի լազըմ կէլիր :

ՆԵՆԻ ՆԷՇՐ ՕԼՈՒՆԱՆ ՎԷ ՄԷՃՃԱՆԵՆ ՎԷՐԻԼԵՆ

ԷՐՄԷՆԻՃԷ ՐԻՍԱԼԷԼԷՐ

Վաճըթ թէ պարգեւ

Աւրուած գործ մը

Գրիստոսի ապաւինիլ

Աստուծոյ զղջալը

Աստուծոյ հետ բարեկամութիւն

«Այս պատկերէն մէկը»

**ՊՐՈՒՍԱՏԱ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ
ԷՅԹԱՄԽԱՆԷՍԻ**

1905 ՍԵՆԵՍԻՆԷ ՄԱՍՍՈՒՍ ԻՄՆԵԼԻԻ
Հոկ. 23է գատար աթիտէքի ի՛ննէլէր ախզ
էաիլմիշ օլուպ, անլէրի քէմալ Ը թէշէքքիւրլէ ի՛ւն
էտէրիգ .

Ս. Թաթարեան էֆ. 10, սաթըշտան 10, Գ.
Մաւեան էֆ. 18, վեր. Գ. Թիւրատեան 2իւէ օրց.
70, օրա Գիլիսէօի 38, Պատ. Ե. Սահակեան,
ձէրրա՛ օլց. 108, Ս. Սերօբեան էֆ. Էնզարէ 20,
Հազարաքի Մօիզօղլու էֆ. օրատա 20, Հ. Շիր-
եան էֆ. օրատա. 20, Տիկ. Ֆ. Շիրեան 10, Օր.
Տ. Շիրեան 5, Լ. Շիրեան 5, Էնզարէ Գիլիսէսի
թապաղընտան 150, Յ. Պատկերհանեան էֆ. Պի-
լէսիկ 5, Մ. Մօրճիկեան էֆ. Եննէ 5, Մաւշեզ
Մօրճիկեան էֆ. 5, Ս. Մօրճիկեան էֆ. 10, Յ.
Սաքեան էֆ. 5, Ս. Վարդանեան 5, օրատա պիր
քիմեէ 5, Ս. Աղեքսանդրեան էֆ. 5, Իքի ըէֆիդ-
լէր 4, Ա. Մօրճիկեան էֆ. 5, Վ. Պաղտասար-
եան էֆ. Եսլա 10, Գ. Զուլուսեան էֆ. Խարփութ
օրց. 20, Գ. Քէպապճեան էֆ. Տիյարպէր օրց.
20, Յ. Ապաճեան էֆ. Տօպրիշ 94,

Միւթէպագը մէպլաղ 31,284 10 փր.
Մէվճուտ մէպլաղ 682 »
Ձէմ՛ան Եէքիւն 31,966 10 »

Թէքրար ըէճա էտէրիգ քի քիլիսէլէրին միւհ-
թէրէմ իտարէ մէճիօլէրի քէնտի տա՛իրէլէրինտէ
նէ մըգատարտա օրացոյց տաղըթմագ իսթէտիքլէ-
րին լութֆէն պիզէ պիտիրսիւլէր : Օրացոյցըն
հասըլաթը Եէթիմէրին գըշ ինթիյաճլարընը տէֆ՛
ու թէսվիյէ իչիւն գուլլանըլաճագ տըր : Մու՛ալիմ-
լէր տալի օրացոյցլարտան քէնտի տա՛իրէլէրինտէ
տաղըտապիլիր վէ նէվրէս նէսլի էրքէնտէն ա՛մալը
խայրիյէ իճրասընա ալըշաըրապիլիլէր : Սէվինի-
րիգ քի պիր գաշ Եէրտէ հաթթա պաղչէ ի սիւպեան
մէքթէպիլին թէր ու թագէ մա՛սուվարը պիլէ սէ-
նէտէ պիր տէֆ՛ա մինի մինի էլլէրիյէ քէնտիլէրին
ուֆաճըգ խազիւնէ գութուսընա Բապպ Յիսուսըն
իշպու քիւշիւ Եէթիմէլէրի իչիւն ճիւզ՛ի մէպլաղ-
լէր պրագմազըղը զաթէն ՛ատէթ էթմիշլէր տիր :
Մու՛ալիլէրին պիր իխթարը՝ մա՛սումճըղազլարը
խայրիսաճըղ չէվզ ու աըգուսըլէ Եազըպ թու-
թուշաըրմաղա քեաֆի օլա պիլիր :

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Լ Ա Ն Գ Ա Շ Ի Ր
ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

ՍԵՐՄԱՅԷ
12,000,000 ԻՆԿ. ԼԻՐԱՍԸ

Իշպու Ինկ. Սիկուրթա գուճ
փանեասը՝ ԲՅԸԼ նամ հարիգ Սի-
կուրթա գուճփանեասը իլէ պիլ-
լէշմիշ տիր :

Եանկընա գարչը հէր նէվ՛ էմվալը, ախշապ Գ.
քեարկիր էմլաք ու ՛ազարը, մօպիլեայը վէ սա՛ի-
րէյի սիկուրթա էտէր :

ԼԱՆԳԱՇԻՐ գուճփանեասը՝ հէր զարար ու զի-
յանը տէրհալ վէ քէմալ Ը ՛ատլ ու հազգանիլթէթ
թէ՛տիլէ էթմէք խուսուսընտա տա՛իմա մէշնուր
օլմուշ աըր : Անըն 12,000,000 Ինկ. լիրասընտան
՛իպարէթ օլան ճէսիմ սէրմայէսի՛ սիկուրթա էաիլ-
միշ էմվալ ու էշեայա թէ՛մինալթը մութլագա աըր :

ՍԵՐՔԷՁԻ ԻՏԱՐԷԼԷՐ

Լըվըրփուլ Նօ. 1 North John Street.
Լօնտրա Նօ. 28 Lombard Street E. C.

Թիւրքիանըն պաղըճա չէհրլէրինտէ խուսուս-
աճէնթալար .

Տէրիսա՛աաթէթաէ ՛ուճուճի աճէնթալար
BOND, SELLAR & Co.,
(Պօնտ, Սէլըր վէ գուճփանեասը)

Ղալաթատա Գիւշիւք Թիւնէլ խանընտա 4 վէ
5 նօմլրօլը օտալար :

ԵՓՐԵՍԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ

Իսթանպուլտա Թարագճըլար սօգաղընտա 114,
վէ Այնաճըլար սօգաղը քէօշէսինտէքի 3 նօմլրօլը
տիւքքեանլարընտա

Waltham վէ Elgin նամ Ամէրիգան մէշնուր
ֆապրիգալարըն միւքէֆֆէլ (թանթ Ը թէ՛մինէ ա-
լընմըշ) նիքէլ, կիւմիւշ վէ ալթուն գապլամ
ճէպ սա՛ալթ, ալալթ ու էտէվալթը, Ինկիլիզ գալլէմ
թրաշ, մագաս վէ ուսթրասը սաթըլըր :

Թաշըատան վուգու՛ պուլան սըփաըշալթ քէմալ Ը տէֆ.
գաթ վէ սիւր՛ալթլէ իճրա օլուսուրլար :